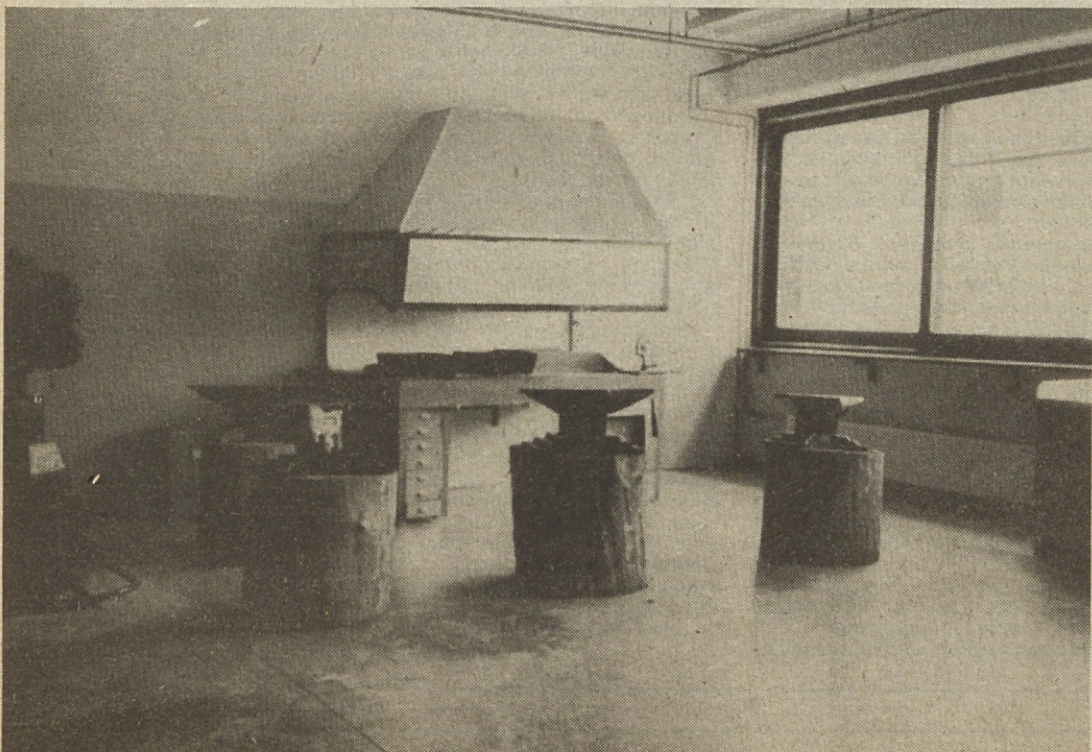
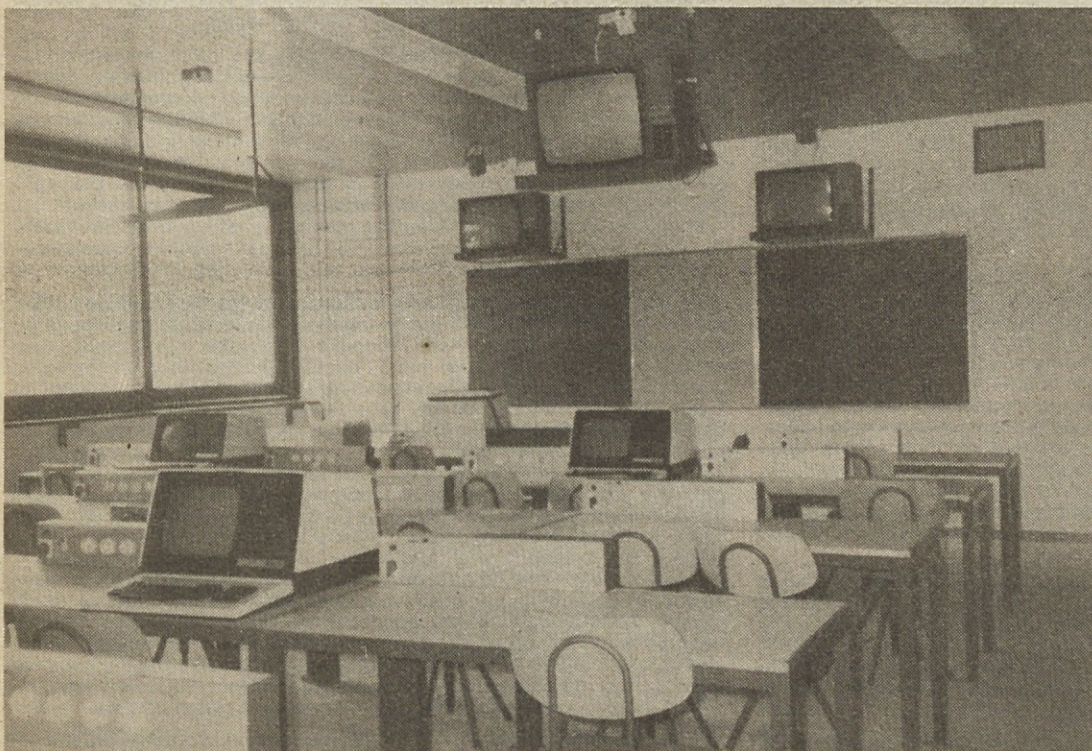

Iskra

27

Od nakovala do računalnika. Številne učilnice praktičnega pouka so v novi kranjski Iskrini srednji šoli opremile naše DO s potrebnimi sodobnimi in koristnimi učnimi pripomočki. Učenci se tako lahko praktično izobražujejo od kovaških del do ravnanja in dela z računalniki.

Nova šola

Ko so 2. avgusta, na kranjski občinski praznik, na Zlatem polju odprali kar se da slavnostno in ob navzočnosti najvišjih predstavnikov naše republike in kranjske regije ter seveda mesta samega novo šolo Iskrinega izobraževalnega centra, ni nihče pomislil na dolgo pot do uresničitve te, trenutno največje tako imenovane »negospodarske« investicije v naši republiki, vredne več kot 60 starih milijard dinarjev.

Pot do uresničitve te, v bistvu še kako hudo »gospodarske« investicije ni bila niti lahka niti preprosta, saj je bilo treba poleg materialnih težav premagovati tudi druge težave, zlasti pa je bilo treba premagati mišljenja, da naložbe v šolstvo in znanje nikakor niso in ne morejo biti »negospodarske« investicije.

Nova Iskrina šola, ki pa nikakor ni nova, saj letos praznuje že štirideseto obletnico svojega obstoja, je že doslej izšolala veliko strokovnega kadra ne samo za Iskra, temveč za širšo območje in je zdaj, tako s svojo razširjenostjo učnih zmogljivosti kot tudi obogatitvijo z novimi, sodobnimi učnimi smermi (računalništvo, mikroelektronika), postala res moderen, sodoben in napredno usmerjeni učni center, opremljen s strokovno in učno opremo, vredno več kot 15 starih milijard dinarjev. In prav prispevek Iskre, ki je dala na voljo to moderno učno opremo, pomeni velik korak naprej za šolanje modernih strokovnih kadrov, ki jih bomo potrebovali iz leta v leto vse več.

Zato praznik ob odprtju nove Iskrine šole ni samo praznik bodočih in sedanjih učencev, temveč je tudi praznik celotne Iskre, ki se vsak dan bolj zaveda, je naš jutri najbolj odvisen od dobrih, strokovno in moderno šolanih kadrov za jutrišnji dan.

Dušan Željeznov

Razprava o osnutku dogovora o temeljih družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1986—1990

Kakor je že znano, je Skupščina SR Slovenije na svojem zasedanju dne 24. 7. 1985 med drugim obravnavala tudi poročilo izvršnega sveta skupščine SRS o pripravi osnutka dogovora o temeljih družbenega plana SRS za obdobje 1986-1990. Gradivu je bil priložen tudi osnutek dogovora.

V osnutku dogovora je med drugim predlagano, da je podpisnik nekaterih poglavij tega dogovora tudi SOZD Iskra. Že v sami razpravi Odbora za družbeno ekonomske odnose, zbora združenega dela in tudi v razpravi na sami skupščini je bila preko delegatov iznešena pomembnost Iskre za nadaljnji razvoj slovenskega gospodarstva, pravtako pa so bili tudi podani od strani delegatov nekateri konkretni predlogi za spremembo in dopolnitev samega dogovora o temeljih družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1986-1990.

V samem osnutku dogovora je v poglavju »Nekatere naloge prestrukturiranja v industriji« med drugim določeno, da bodo:

»Podpisniki dogovora zlasti večji proizvodni sistemi predvsem na področju razvojno tehnološko intenzivnih dejavnosti (SOZD Iskra, SOZD ZPS in drugi podpisniki dogovora) v skladu s svojimi potrebami organizirali aktivnosti za povezovalno raziskovalno dejavnost in inovacije in organizirali permanentno in dopolnilno izobraževanje ter svojih strokovnih delavcev (zlasti na srednji in visoki stopnji izobraževanja) in v ta namen v svojih samoupravnih sporazumih in splošnih aktih sprejeli ustrezne obveznosti.

Sestavljena organizacija združenega dela Iskra bo povezovala in izvedla aktivnosti pri realizaciji ključnih razvojnih projektov na področjih mikroelektronike, računalništva, telekomunikacij in aktorike (avtomatika, kibernetika, robotika). Z realizacijo programov s teh projektnih področij bodo zagotovljene tehnološke osnove za nadaljnji razvoj elektroindustrije ter večjo avtomatizacijo in informatizacijo drugih področij gospodarstva in družbe.

Iskra bo osvojila nove gostotne generacije mikroelektronskih vezij, zagotovila načrtovalsko, razvojno in proizvodno izkoriščanje dosedaj izgrajenih zmogljivosti ter usposobila strokovnjake uporabnikov za načrtovanje integriranih vezij, izpopolnila bo domačo proizvodnjo in razvoj aplikacije računalnikov, v projektu telekomunikacije bo realizirala proizvodnjo digitalnih telekomunikacijskih naprav in sistemov kot osnove za integrirana telekomunikacijska omrežja, s projektom aktorika pa proizvodnjo mikroračunalniško podprtih naprav in sistemov za avtomatizacijo v cestnem in železniškem prometu ter energetiki in za avtomatizacijo ter robotizacijo raznih obdelovalnih tehnologij.

Z navedenimi inovacijsko in tehnološko intenzivnimi programi in s posodobitvijo drugih programov (sklopi in elementi) bo v Iskri leta 1990 delež konvertibilnega izvoza v eksterni realizaciji znašal 40%, ob stopnji pokritja uvoza z izvozom vsaj 200%.

Nadalje je v poglavju »Drobno gospodarstvo« kjer je pravtako podpisnik SOZD Iskra določeno, »da večje organizacije združenega dela podpisnice tega dogovora SOZD Iskra, SOZD Gorenje, DO TAM, SOZD Emona, DO Metalka, SOZD Slovenijales, SOZD Mercator, SOZD Lesnina, SOZD ZPS, SOZD IMP in DO Kovinotehna bodo v sodelovanju z organizacijami združenega dela v njihovi sestavi zagotovile, da bodo v okviru srednjeročnih planov teh organizacij posebej opredeljeni proizvodni programi, ki bodo v cilju prestrukturiranja proizvodnje ponudeni interesentom s področja drobnega gospodarstva za kooperacijsko sodelovanje. V zvezi s to nalogo bodo v svojih samoupravnih sporazumih o temeljih planov posebej opredelili pogoje za to sodelovanje, zagotovili sredstva, katera bodo skupno vlagali s kooperanti za te namene, opredelili oblike in pogoje poslovnega in tehnično tehnološkega sodelovanja pri organiziranju take proizvodnje ter druge oblike pomoči temelječe na poslovnem interesu in pospeševale delo na domu.

Ker so za to potrebe in dani pogoji bodo organizacije združenega dela v sestavi omenjenih organizacij ustanovile temeljne organizacije kooperantov oz. bodo tudi soustanovitelji novih enot drugega gospodarstva, ki jih bodo pogodbeno programsko vezale za dejavnost temeljne organizacije združenega dela.

Posebno pomembna je priloga k osnutku dogovora o temeljih družbenega plana SRS za obdobje 1986-90, ki govori o investicijskih namerah ter pravi, »da bodo v to prilogo vključene tudi namere investicijskih vlaganj predelovalnih dejavnosti, dobljenih na osnovi ankete, ki jo bo v OZD teh dejavnosti izvedla GZ Slovenije. OZD naj bi ponudile predvsem tiste svoje programe, ki bi maksimalno odgovarjali kriterijem in pogojem iz tega dogovora.«

Vse to so na kratko navedena določila, ki se poleg še ostalih nanašajo zlasti na SOZD Iskra. O pregledu tega osnutka pa seveda izhaja za SOZD Iskra za plansko obdobje 1986-90 vrsta obveznosti. Premalo pa se poudarja obveznosti drugih faktorjev, ki bi morali omogočiti izpolnjevanje teh obveznosti, ki jih omenjeni dogovor predstavlja za SOZD Iskra. Zato so delegati opozarjali v Skupščini, poleg tega da so nekatere zadeve, zlasti s področja teleinformatike še premalo poudarjena so tudi predlagali, da postanejo nekatere navedbe, ki so označene kot pripombe sestavnih del tega dogovora. Konkretno navedbe, ki so označene v pripombi tč. 9 poglavja 4. »Nekatere naloge prestrukturiranja v industriji«. Uresničitev nalog, ki jih prevzamejo posamezni podpisniki tega poglavja in se nanašajo na obveznosti glede izvoza, konvertibilnega izvoza in pokrivanje uvoza z izvozom, bo v precejšnji meri odvisno od pogojev gospodarjenja, zlasti od

razpolagalne pravice z devizami in od možnosti uvoza opreme. Zaradi tega se bo Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, v okviru svojih pristojnosti pri sprejemu plana SR Slovenije, zlasti pa pri pripravi jugoslovanskega plana 1986-90, in pri oblikovanju tekoče ekonomske politike zavzemal za takšne pogoje, ki bodo v največji meri omogočali uresničitev teh nalog, naj bi bile v ustreznem besedilu predmet samega dogovora in navedene kot obveznosti IS SRS.

Pravtako je bilo predlagano, da se v dokončni izbor programov, ki bodo vključeni v ta dogovor konkretno vnesejo tudi investicije Iskre, ki bodo ustrezno predložene v smislu dogovora pristojnim organom in katere odgovarjajo kriterijem in pogojem dogovora o temeljih plana SRS za obdobje 1986-90.

Po zelo obširni razpravi v Skupščini SRS je le-ta sprejela naslednje ugotovitve in sklepe:

»Skupščina SR Slovenije ugotavlja, da je Izvršni svet Skupščine SR Slovenije v poročilu o pripravi osnutka dogovora o temeljih družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1986-1990 na ustrezen način predstavljal dosedanj potek priprav za sprejem tega dogovora, zato skupščina sprejema poročilo izvršnega sveta skupaj z uvodno besedo.

Priprave in postopek nastajanja dogovora kažejo, da se uresničujeta tako časovni, kot tudi organizacijski okvir, v katerem mora biti pripravljen ta pomemben družbeni planski dokument. Posebnega pomena pri tem je po mnenju skupščine tudi to, da Izvršni svet Skupščine SR Slovenije oziroma iniciativni odbor v dosedanj pripravi dogovora uspešno konkretizirata razvojne usmeritve, ki izhajajo iz smernic za pripravo družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1986—1990, iz osnutka dolgoročnega plana SR Slovenije in iz smernic za pripravo družbenega plana Jugoslavije.

Skupščina prav tako ugotavlja, da v poročilu Izvršnega sveta Skupščina SR Slovenije na jesen in pregleden način prikazana osnovna problematika, kjer se pričakujejo problemi v procesu nadaljnjega usklajevanja.

Pri tem ko skupščina pozitivno ocenjuje prikaz vsebinske problematike, zajete v poročilu Izvršnega sveta, pa ugotavlja, da zaradi sedanjih negativnih gibanj v gospodarstvu naše republike, še posebej pa v gospodarstvu celotne Jugoslavije, ne more mimo nadaljnega zaostrovanja in še temeljitejše selekcija naložbene dejavnosti na kriterijih, ki jih ponuja poročilo izvršnega sveta. To še posebej velja za naložbeno dejavnost v gospodarsko infrastrukturo. Skupščina ocenjuje, da je nesprejemljivo, da bi zaradi ponujenih potreb v višini 28 odstotkov sedaj planiranih razpoložljivih sredstev, prišli v položaj, da bi preostala sredstva za neposredne in produktivne gospodarske naložbe zagotavljala zgolj enostavno reprodukcijo v našem gospodarstvu. Na ta način se po mnenju Skupščine SR Slovenije rušijo osnovne vsebinske usmeritve nadaljnjega družbenoekonomskega razvoja, kot so tehnično-tehnološka prenova slovenskega gospodarstva in z njim povezan prehod na proizvodnjo, ki bo temeljila na kvalitativnih proizvodnih dejavnostih, kar prispeva k izrazitejši in cenovno učinkovitejši izvozni usmerjenosti našega gospodarstva. Skupščina meni, da bi z odstopom od takšne selektivne usmeritve v naložbeni dejavnosti postavili pod vprašaj cilj postopne odprave inflatornih procesov, kvalitativne rasti obsega proizvodnje, postopne normalizacije zunanje likvidnosti Jugoslavije in izvozno-uvoznega ravnotežja slovenskega gospodarstva.

1. Na podlagi teh ugotovitev skupščina nalaga Izvršnemu svetu Skupščine SR Slovenije, da v okviru iniciativnega odbora nadaljuje s pripravo sprejema dogovora v skladu s prikazano organizacijo dela ter na podlagi vsebinskih usmeritev, ki izhajajo iz poročila izvršnega sveta.

2. Skupščina SR Slovenije poziva vse nosilce planiranja, da posebej svoje aktivnosti pri pripravi planskih dokumentov za obdobje 1986-1990 ter se tako aktivno vključijo v dograjevanje in usklajevanje dogovora.

3. Skupščina SR Slovenije nalaga izvršnemu svetu, da še nadalje vztraja v razdelavi in popolnem upoštevanju nakazanih kriterijev za celotno naložbeno dejavnost, zlasti za kapitalno intenzivno dejavnost in za gospodarsko infrastrukturo.

4. Skupščina SR Slovenije nalaga izvršnemu svetu, da v nadaljevanju priprave predloga dogovora vztraja na zaostrovanju selekcije naložb v gospodarsko infrastrukturo v tem smislu, da se njihov delež približa četrtini celotne planirane vrednosti razpoložljivih sredstev v naložbeno dejavnost na eni strani ter da se zavzema za dosledno prilagajanje naložbenih dejavnosti v negospodarsko realnim možnostim na drugi strani.

Izvršni svet Skupščine SR Slovenije naj o pripravah predloga dogovora o temeljih družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1986-1990 in o odprtih vprašanjih, ki se bodo pri tem pojavila sproti obveščala Skupščino SR Slovenije. Izvršni svet naj predloge iz razprav na sejah zborov posreduje pododborom za posamezna področja dejavnosti, potencialni nosilci pa naj se prek svojih aktivnosti vključijo v oblikovanje nalog v dogovoru.

Iz vsega navedenega sledi, da stojimo pred sprejemom pomembnih planskih dokumentov, kar bo usodno in odločilno za razvoj Slovenije za vrsto let naprej. Ti dokumenti so pomembni tudi za nadaljnji razvoj SOZD Iskra. Zato je nujno, da se v nadaljnjo izdelavo dokumentov in razpravo vključujejo tako družbenopolitične organizacije, samoupravni organi, strokovne službe in delegati na vseh nivojih, tako kot ji po njenem pomenu in tudi po odgovornosti za nadaljnji razvoj slovenskega gospodarstva ta vloga pripada. Razumljivo je, da bo treba izpeljati v sami Iskri na tem področju tudi vrsto aktivnosti.

P. G.

Poslovni rezultat SOZD Iskra v obdobju I. — VI. 1985

V prvem polletju letošnjega leta je SOZD Iskra ustvarila za 23,4 mrd din proizvodnje obračunane po stalnih cenah iz leta 1980 oz. za 60,2 mrd din obračunane po tekočih cenah. Izvoženo je bilo za 108,5 mio \$, od tega za 76,1 mio \$ na konvertibilno področje. Tako je bilo pri proizvodnji realizirano 51% letne planirane vrednosti, pri izvozu na 40,5%, izčesar je možno napovedati, da bo letošnji plan proizvodnje lahko izpolnjen, medtem ko je izvozni rezultat za tako napoved prenizek.

Tudi v ostalem gospodarstvu so polletni rezultati pokazali zaostajanje za planiranimi rastmi in so povečali skrb in aktivnost za realizacijo letnega plana. Celokupna slovenska proizvodnja se je v primerjavi z lanskim prvim polletjem povečala komaj za 1,5%, kar je daleč od resolucijskega cilja, po katerem naj bi letošnje celoletno povečanje proizvodnje glede na lansko leto znašalo 2,7%. Vzroki za prejšibko proizvodno rast so bili po posameznih panogah sicer različni, vendar so v predelovalni industriji predvsem navajali zmanjšanje kupne moči, tehnološko izčrpanost, probleme zaradi slabe kakovosti vhodnih materialov, neupoštevovanje pogodbenih rokov in monopolna izsiljevanja.

Prav tako tudi slovenski izvoz ni dosegel resolucijske ravni. Ob polletju je bila sicer izkazana rast v višini 11%, vendar je prišlo do tega zaradi izjemno nizke realizacije v lanskem juniju, medtem ko celotna dinamika letošnjega polletnega izvoza ni bila tako ugodna in je pokazala na možnost 6-7% povečanja letošnjega celoletnega izvoza nad lanskim.

V slovenskem gospodarstvu postaja vse bolj pereča tudi upadanje finančne neodvisnosti gospodarskih organizacij in s tem investicijske sposobnosti, kar ustavlja prepotreben proces restrukturiranja tako z uvajanjem novih kot z izboljševanjem starih proizvodnih programov.

V SOZD Iskra so bile v teku polletnega poslovanja težave podobne kot v ostalem slovenskem gospodarstvu. Normalen potek proizvodnje sta prav tako ovirala nezanesljiva oskrba s kvalitetnimi reprovizivnimi materialnimi in pomanjkanje finančnih sredstev. V primerjavi z lanskim prvim polletjem je bilo sicer pri proizvodnji izkazano ugodno povečanje, ki je znašalo kar 38,8%, vendar ni povsem realno. Že ob prvem kvartalu letos se je namreč pokazalo, da prihaja pri izkazovanju rasti proizvodnje pri nekaterih delovnih organizacijah do močnega vpliva tekočih cen, kar je polletni obračun ponovno potrdil in zato ocena proizvodne uspešnosti posameznih DO na osnovi tako izkazanih indeksov rasti ni povsem objektivna. Ob polletnem obračunu so bile najvišje rasti izkazane pri DO Delta, DO Avtomatika, DO Mikroelektronika in DO Električna orodja, pod ravnijsko lanskega polletja pa so rasti proizvodnje izkazale DO Elektrooptika in DO Baterije.

Pri izvozu je bil ob prvem polletju izkazan dokaj ugoden rezultat kli-

rinškega izvoza, kar gre predvsem na račun izvoza sistemov in naprav iz DO Telematika in DO Avtomatika. V primerjavi z lanskim polletjem se je povečal kar za 36,1%. Medtem pa je šlo mnogo slabše na konvertibilnem področju kjer je bil letošnji izvozni dosežek nižji od lanskega polletnega za 3,3%. Tako je povečanje skupnega izvoza v SOZD Iskra znašalo 5,8%, od posameznih delovnih organizacij pa so izvoz najmočnejše povečale DO Telematika, DO Avtomatika, DO Avtoelektrika in DO Široka potrošnja, ugodna povečanja so izkazale tudi DO Kibernetika in DO Mikroelektronika ter DO Merilna elektronika pri izvozu na konvertibilno področje. Močno pod lanskim nivojem pa so bili izvozni rezultati v DO Elektrooptika, DO IEZE, DO Kondenzatorji ter v DO Zmaj.

Za leto 1985 smo za celotno SOZD Iskra načrtovali 267,8 mio \$ izvoza, od tega za 178,5 mio \$ na konvertibilno tržišče. Ob polletju je bilo realizirano le 40,5% plana celotnega izvoza in 42,6% plana konvertibilnega izvoza, zato bodo v drugem polletju potrebni izjemni napori, da bi dinamiko izvoza vsaj približali načrtovani letni rasti.

Uvoz reprovizivnega je znašal 59,8 mio \$, od tega uvoz iz konvertibilnega področja 51,8 mio \$. Lanskoletni polletni uvoz je bil presežen za 32,5% od tega konvertibilni za 30,1%. Iz konvertibilnega področja smo uvozili kar 86,5% vsega reprovizivnega, medtem ko je izvoz na konvertibilno področje obsegal 70% vsega izvoza.

Opreme je bilo uvoženo za 4,43 mio \$, kar predstavlja le 17,7% letnega plana.

Finančni pokazatelji so v letošnjem letu precej spremenjeni zaradi novega zakona o ugotavljanju in razporejanju celotnega prihodka in dohodka, ki je stopil v veljavo s pričetkom letošnjega leta in niso povsem primerljivi z lanskimi. Dodatno k temu pa realno primerjavo onemogoča tudi visoka inflacija, ki vsako leto po svoje oblikuje celotni prihodek in njegovo delitev in narekuje zelo visoke indekse rasti.

Celotni prihodek se je povečal kar za 97,0% in je znašal 116,69 mrd din. S prihodki od prodaje na domačem trgu je bilo ustvarjeno 57,4%, s prodajo na tujem trgu 23,8%, na ostale prihodke pa je odpadlo 18,8% celotnega prihodka. V primerjavi z lanskim polletjem se je razmerje obrnilo v povečanje udeležbe prihodkov z domačega trga oz. v zmanjšanje udeležbe prihodkov s tujega trga.

V delitvi celotnega prihodka so se materialni stroški povečali za 92,2% in so znašali 78,50 mrd din. Njihova udeležba v celotnem prihodu je znašala 67,3%, kar je nekoliko manj kot v lanskem enakem obdobju.

Obresti od kreditov za obratna sredstva so v polletnem obračunu znašale kar 10,30 mrd din. Obresti od kreditov za osnovna sredstva pa 741 mio din, to je skupno 11,04 mrd din. Primerjava posamezne kategorije obresti z lanskim prvim polletjem zaradi spremembe pri knjiženju na osnovi novega zakona ni možna, skupno pa so se obresti povečale od lanskih 3,88 mrd din na letošnjih 11,04 mrd, to je za 185%. Obresti predstavljajo 44,3% vrednosti dohodka, to je približno toliko kot je bilo iz dohodka razporejeno za izplačilo bruto osebnih dohodkov.

Dohodek je znašal 24,91 mrd din, izkazano povečanje pa le 49,3%, kar gre prav tako na račun spremenjenega knjiženja. Po nespremenjenem sistemu bi se letošnji dohodek povečal za približno 110% v primerjavi z lanskim polletjem.

V delitvi dohodka so se prispevki za SIS povečali od lanskih 1,01 mrd din na letošnjih 1,86 mrd din oz. kar za 83,9% in del dohodka za splošne in družbene dejavnosti od lanskih 1,64 mrd din na letošnjih 2,47 mrd din oz. za 50,4%. Sicer pa delitvene postavke v dohodku z lanskim enakim obdobjem niso več povsem primerljive. Do primerljive kategorije pridemo šele pri čistem dohodku, in se je povečal za 89,8% in je znašal 18,92 mrd din. Njegova udeležba v celotnem prihodu je v primerjavi z lanskim polletjem upadla iz 16,8% na 16,2%, udeležba v dohodku pa je zaradi znižanega dohodka neprimerljiva.

Iz čistega dohodka je bilo razporejeno za izplačilo bruto osebnih dohodkov 11,48 mrd din oz. za 77,9% več kot leto poprej, za poslovni sklad 5,31 mrd din oz. za 126,0% več, za rezervni sklad 885 mrd din oz. za 57,5 več in za sklad skupne porabe skupaj s stanovanjskim prispevkom 1,24 mrd din oz. za 107% več kot ob lanskem polletju.

Akumulacija je dosegla vrednost 6,23 mrd din, kar pomeni povečanje za 114%. Če k akumulaciji, ki jo sestavljajo poslovni in rezervni sklad ter amortizacija nad predpisano stopnjo, prištejemo še amortizacijo, obračunano po predpisanih stopnjah, dobimo skupno ustvarjena reprodukcijska sredstva (bruto akumulacija), ki so znašala 9,17 mrd din, in so se po-

večala glede na lansko polletje za 100%.

Izgubo je izkazalo 6 TOZD v 4 DO, v skupni višini 230,76 mio din. Ob lanskem polletju je izgubo izkazalo 9 TOZD v skupnem znesku 886,07 mio din, kar pomeni, da predstavljajo letošnje izgube v SOZD Iskra le 26% lanskih. Od letošnjega trimesečnega obračuna so izkazane izgube vendarle nekoliko porastle. Število TOZD je sicer ostalo nespremenjeno, vendar pa so izgubo izkazale druge TOZD. Ob trimesečju se je že pojavila TOZD Antene, ki je ob polletju izkazala izgubo v višini 4,16 mio din in TOZD Vžigalne tuljave, kjer je izguba ob polletju znašala 13,98 mio din. Nanovo pa so ob polletju izgubo izkazale: TOZD RRNS v višini 119,9 mio din, TOZD Specialne baterije v višini 14,80 mio din, TOZD Baterije 1,42 mio din in TOZD Elektromotorji Železniki v višini 76,50 mio din.

Med zalogami obratnih sredstev so se najmočnejše povečale zaloge gotovih izdelkov in sicer kar za 150%. Na drugem mestu je nedovršena proizvodnja, kjer je povečanje znašalo 108% in na tretjem mestu zaloge surovin in reprovizivnega materiala, ki so se povečale za 95%. Tako je vrednost skupnih zalog znašala 46,80 mrd din, prirast glede na lansko polletje pa 15,67 mrd din. Povečanje zalog izhaja delno iz revalorizacije, ki jo je skladno z novim zakonom o obračunskem sistemu potrebno sprovesti vsake tri mesece, vendar pa gre pri povečanju predvsem za učinek tržnih razmer na domačem trgu, ki so se v drugem kvartalu še bolj zaostriale in skoraj zaustavile prodajo nekaterih izdelkov.

Število zaposlenih se je povečalo za 2% in je v polletnem povprečju znašalo 33.314 delavcev. Povprečni neto osebni dohodek na delavca, izračunan na osnovi predpisanih kazalnikov, je za celotno SOZD Iskra znašal 42.888 din, kar predstavlja povečanje v višini 71,9% glede na lansko polletno obdobje. Po statističnih podatkih so se cene življenjskih potrebščin za isto obdobje dvignile za 75,8%, kar pomeni ponovni padec realnega osebnega dohodka.

Iz podatkov o polletnem poslovanju SOZD Iskra izhaja v kratkem naslednje: dosežena je bila dokaj ugodna rast proizvodnje, vendar pa je bil izvoz prenizek in to predvsem izvoz na konvertibilno področje, hkrati pa so se pokazali močnejši učinki zmanjševanja prodaje doma. Zato je bilo tudi gibanje zalog zelo neugodno in povečanje pri večini delovnih organizacij zelo močno. Finančni pokazatelji so bili sicer zelo visoki, vendar so se oblikovali pod premočnim vplivom inflacije, da bi lahko služili kot merilo uspešnega poslovanja.

Olga Homar

Nova tovarna znanja v Kranju

Novi Iskrin izobraževalni center v Kranju

Na Zlatem polju v Kranju so 2. avgusta ob občinskem prazniku slovesno odprli novo Iskrino srednjo šolo elektrotehniške in kovinsko-predelovalne usmeritve, v kateri je prostora za 1.400 učencev. Iz Iskrine šole, ki prav letos slavi 40 let delovanja, je prišlo že prek 4.400 mladih strokovnjakov, ki so s svojim znanjem pomagali razvijati Iskrine tovarne v številnih slovenskih krajih ter druge organizacije s sorodno dejavnostjo. Kot je ob otvoritvi poudaril Dušan Šinigoj, predsednik republiškega izvršnega sveta, je nova Iskrina šola sad dogovorov in spoznanj, kako pomembna je za razvoj Gorenjske in republike. Dušan Šinigoj je v slavnostnem govoru govoril tudi o usmerjenem izobraževanju in dejal, da je znanje pomembna osnova za naš nadaljnji razvoj. Iskrina nova šola naj bo tovarna znanja, ki lahko v veliki meri prispeva k našim ciljem.

V novi šoli je 31 učilnic za splošne in strokovne predmete, ki so res sodobno opremljene, 15 delavnic za praktični pouk, velika predavalnica, večnamenski prostor, knjižnica s čitalnico, kuhinja, upravni in drugi prostori ter celo TV studio. Manjka le telovadnica, urejena so samo igrišča za roket, odbojko, košarko ter atletska steza. Za sodobno opremo so poskrbele predvsem Iskrine organizacije, ki so šoli dale instrumente in opremo merilne in stikalne tehnike, električna orodja, računalnike, telefonsko centralo in drugo opremo. Učenci bodo imeli bistveno boljše osnove za kvaliteten teoretični in praktični pouk, stara šola je bila ob tovarni Iskra zgrajena leta 1950 in je postala premajhna za potrebe združenega dela.

Prav v jubilejnim letu pa se bodo razmere spremenile. S svojimi dosedanjimi dosežki šola to tudi zasluži. Izgradnja novih prostorov pomeni velik napredek za Iskrino šolo, za vse naše delovne organizacije in druge delovne organizacije na območjih, kjer se zaposlujejo absolventi te srednje šole. Iskrine organizacije so šoli nudile stalno pomoč: strokovne kadre in opremo, kar se je delovnim organizacijam dobro obrestovalo. Tudi v bodoče se bo šola še bolj povezovala z združenim delom in se vključevala v obsežen izobraževalni program v OZD Iskra.

Nova šola je stala skupaj z opremo 250 milijonov dinarjev, saj je bilo treba urediti okolico in komunalne naprave za vse bodoče objekte centra za usmerjeno izob-

raževanje v Kranju. Večino denarja so prispevale kranjske delovne organizacije. Načrte za šole je izdelalo kranjsko Projekтивно podjetje, gradbena dela pa je opravil Gradbinec, obema so ob otvoritvi izročili priznanje, poleg tega pa še Domplanu, ETP, KOGP in podjetju Instalacije iz Ljubljane. Vlogo investitorja je prevzela DO Iskra Kibernetika.

Ob 40-letnici šole so ob otvoritvi nove Iskrine šole podelili priznanja učencu, nekdanjim in sedanjim učiteljem ter tistim, ki imajo največ zaslug za izgradnjo nove šole. Priznanja so prejeli: učenec Klemen Zorman, nekdanji učitelji Janez Vovk, Milan Adlešič, Gabrijel Perko in Anton Tischler, sedanji pedagogi Jože Volarič, Ciril Rekar, Jožica Mihev, Franc Zupan, Franc

Izobraževalni center Iskre je odprl Dušan Šinigoj, podpredsednik republiškega izvršnega sveta — Foto: Ivan Okršlar

Pavčič, Stane Košnik, Dana Oblak, Franc Oblak, Anton Ciglič, Božo Bašelj, Ladislav Matelič, Franc Lebar in Vinko Jelovčan, ter Dragica Založnik, vodja računovodstva.

Priznanja za izgradnjo šole pa so dobili: Ivan Cvar, Boris Lasič, Peter Kobal, Vito Osojnik, Jože Zaletel, Nace Pavlin, Franc Oman in Eranko Manevski.

Alojz Boc
Fotografije: I. Okršlar

Razgovor z ravnateljem ing. Francem Lebarjem

Iskrina nova šola — šola novih kadrov za Iskro

Z ravnateljem Iskrine srednje šole Ing. Francem Lebarjem sva skoraj čisto sama v novi, prostrani Iskrini šoli na Zlatem polju v Kranju, ki bo jeseni odprla svoja nova vrata številnim učencem. Z nenavadno ljubeznijo in zagnanostjo mi je ing. Lebar najprej razkazal novo šolo, kar precej časa sva porabila da sva si na hitro ogledla številne učilnice in druge prostore nove šole, potem pa sva sedla v njegovi pisarni za mizo in se na kratko pogovorila o dosednji, štiridesetletni zgodovini Iskrine šole, seveda pa tudi o njenem sedanjem trenutku in njeni prihodnosti.

»Začetki izobraževanja elektrotehniških in kovinarskih kadrov segajo v leto 1945«, pravi na začetku ing. Lebar, »ko je bila v Iskri, oziroma tedanji Strojni tovarni ustanovljena Višja industrijska šola in nato Industrijska šola. Potreba po zagotovitvi poklicnih delavcev je pripeljala do izgradnje starega šolskega poslopja v letu 1950 za 250 učencev.«

»V teh štiridesetih let vašega delovanja se je zlasti glede organizacije in vsebine pouka marsikaj spremenilo. Kako se je vaša šola vključila v usmerjeno izobraževanje?«

»Na začetku usmerjenega izobraževanja v šolskem letu 1981/82 smo v šoli izobraževali 961 učencev elektrotehniške in kovinsko-predelovalne usmeritve. V preteklem letu pa že nad 1200 učencev in 150 odraslih ob delu, skupaj torej 1350. Poleg tega pa smo izobraževali v organiziranih oblikah dopolnilnega izobraževanja za potrebe Iskre tudi 1000 udeležencev.«

»Vsekakor so to impresivne številke, kako pa je z organizacijo in delom v šoli sami?«

»V organiziranju življenja in dela šole smo se trudili, da bi izhajali iz potreb združenega dela, družbenega razvoja ter razvoja posameznika in ga vzgajali ter izobraževali za ustvarjalno delo in samoupravljanje, ki posamezniku omogočajo uveljavljati pravice in odgovornosti iz dela. Prav v povezovanju z združenim delom in potrebami po kadrih elektrotehniške in kovinsko-predelovalne usmeritve je v zadnjem obdobju pripeljalo do izgradnje novih prostorov, v katerih sva prav zdaj in so namenjeni izobraževanju teoretičnega in praktičnega pouka ter treh igrišč, namenjenih telesno vzgojni dejavnosti.«

»Pri opremljanju nove šole s potrebno učno opremo je v pretekli meri sodelovala Iskra, oziroma njene delovne organizacije. Bi lahko povedali nekaj besed tudi o tem?«

»O organizaciji gradnje, finančnih problemih in sami gradnji ter njenih izvajalcih ne bi tu podrobneje govoril, ker boste o tem ob tej priložnosti pisali posebej. Vendar pa bi rad predvsem omenil in poudaril na prvem mestu Iskro Kibernetiko, ki je prevzela vlogo investitorja gradnje. Pri tem pa je seveda prispevala opremo stikalne in merilne tehnike, instrumente, obnovila je staro opremo in nam tudi pomagala pri preselitvi šole. Tu je še Iskra Telematika, ki je dala in montirala moderno telefonsko centralo in telefone, dalje je Iskra Električna ročna orodja pomagala pri opremi z instrumenti in električnim ročnim orodjem, Iskra Delta pa je opremila računalniške učilnice z računalniki, dočim je DO UNIS ELKOS poudarila opremo moderne učilnice za elektro strokovne predmete.«

»In kaj bi še dodali ob koncu tega najlignega, kratkega razgovora?«

»Predvsem bi rad povedal, da nestrno pričakujem začetek novega šolskega leta v teh, zares lepih, novih šolskih prostorih, kjer bomo imeli eno in pol izmenski pouk ter šolali 1300 rednih učencev skupaj s 150 odraslimi ob delu. Pri letošnjem vpisu smo učence usmerjali predvsem v elektroniko, kjer smo jih vpisali kar 90 več kot smo predvidevali.

Preostalo pa nam je seveda še

nekaj problemov, ki jih bomo morali tudi čim prej razrešiti. Na prvem mestu je vsekakor izgradnja telovadnice, brez katere naš sodobni šolski objekt vsekakor ni popoln. Upamo, da bomo v naslednjem srednjeročnem obdobju ob treh že zgrajenih športnih igriščih zgradili še telovadnico in da bo zanjo prav toliko razumevanja kot ga je bilo doslej za gradnjo naše nove šole. Omenil bi še, da bi potrebovali tudi modernejšo opremo za krmilno regulacijo, modernejšo učno tehnologijo in seveda še tesnejšo povezavo z združenim delom. In čisto ob koncu, razrešiti bo potrebno tudi problematiko učnega kadra, ker nam zlasti primanjkuje učnega kadra za strokovne in praktične predmete.

Sicer pa ob koncu lahko mirno rečem, da smo z novo šolo, njeno opremljenostjo, posluhom združenega dela Kranja in njegove regije ustvarili zares skoraj vse pogoje za dobro izvajanje usmerjenega izobraževanja in bo naša šola tudi v bodoče kot doslej prispevala veliko kadrov naši industriji, zlasti kadrov, ki jih potrebujeta tako nova tehnologija kot novi čas,« je zaključil naš razgovor ravnatelj Iskrine srednje šole elektrotehniške in kovinsko-predelovalne usmeritve v Kranju ing. Franc Lebar.

D. Ž.

je velika pridobitev za vso Slovenijo

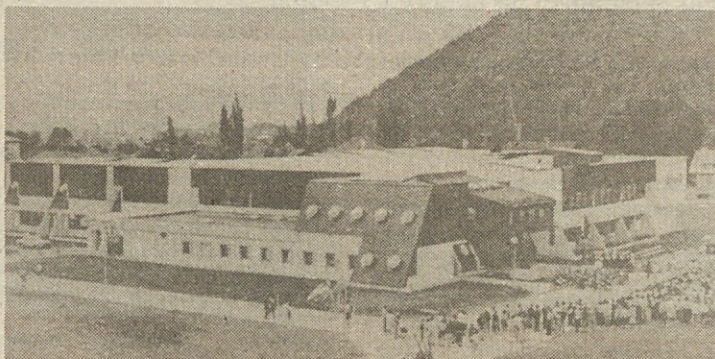
40 let Iskrine šole

„Delo na srednji šoli se je začelo pred štirinštiridesetimi leti v izjemnih pogojih. Zato se mora ta kratki oris dela in življenja šole začeti v letu 1941, ko je nemška okupacijska oblast že v prvih mesecih zasedbe preuredila tekstilno tovarno Jugočeška v vojno tovarno za izdelovanje drobnih letalskih delov (LGW). Tako preurejena tovarna je dobila vse značilnosti kovinsko predelovalne in finomehanične dejavnosti. Obvladovanje tehnologije, ki jo je zahtevala proizvodnja letalskih delov, ni bilo enostavno. Zato o Nemci že v oktobru 1941 leta uredili tovarniško vajeniško šolo. V šolo je bilo sprejetih prvih 93 mladih fantov iz Kranja in širše okolice, ki so se v »Berufsschule« učili in mnogi tudi izučili poklicev: finomehanik, orodjar, strugar, revolverski strugar in rezkalec. Z vpisi v šole 1942. in 1943. leta se je število vajencev povzpelo na preko tristo. Toličkna je bila tudi kapaciteta šole, ki je imela učilnice, delavnice in druge pomožne prostore tam, kjer ima danes Iskra—DO Kibernetika, tozdr Orodjarna, svoje ročne in strojne delavnice.

V jeseni 1944. leta je številčno zelo okrnjena prva generacija vajencev opravljala zaključni (pomočniški) izpit. Vojne okoliščine so tudi redčile vrste mladih fantov. Nekateri so bili mobilizirani v nemško vojsko, drugi — osemindeset — so odšli v partizane, tretje so aretirali in jih odpeljali v taborišča ali pa izselili. Tako je število vajencev, ki so v medvojnem času zaključili šolanje, glede na vpisano število — 352 — sorazmerno majhno.

Ob kapitulaciji Nemčije 1945. leta je ostala tovarna LGW nepoškodovana. Del tovarne je prevzela v upravljanje JLA, del pa je pod imenom trojne tovarne Kranj prevzelo v upravljanje takratno Ministrstvo za industrijo v Beogradu. Tudi novo vodstvo tovarne se je zavedalo, da bodo proizvode, ki so jih načrtovali za proizvodnjo v obstoječih obratih, lahko proizvajali le strokovno sposobni delavci. Zato so odločili, da se izobraževanje vajencev nadaljuje v šoli, ki so jo poimenovali Industrijska šola.

Mnogi vajenci, ki so morali zaradi vojnih razmer v letih 1944—1945 in zaradi dogodkov ob koncu vojne prekiniti učenje poklica, so se lahko vrnili v šolo. V naslednjih letih (zlasti v letu 1946) pa so opravili 8. marca 1946. leta dobijo Strojne tovarne Kranj ime ISKRA. Za nove proizvode — stenske ure in kasneje še kinoprojektore — je bilo potrebnih vedno več kvalificiranih delavcev. V decembru 1945 so Industrijsko šolo preimenovali v Nižjo industrijsko šolo, ob tej pa ustanovili Višjo industrijsko šolo. Nižja in-

dustrijska šola je po že ustaljenih programih izobraževala delavce za poklic finomehanik, orodjar, strugar in rezkalec. Višja industrijska šola, zaključile so jo le tri generacije vpisanih učencev, pa je bila namenjena izobraževanju tehnikov strojne in elektrotehnične stroke.

Učiteljski kader na Nižji industrijski šoli in Višji industrijski šoli so sestavljali učitelji kranjske gimnazije in strokovnjaki Iskre, le učitelji praktičnega pouka o bili redni delavci šole.

Zaradi neurejenega statusa Višje industrijske šole je 1949. leta prišlo do združitve obeh šol v Industrijsko šolo Iskra. Pod tem imenom je delovala šola vse do leta 1961, ko se je preimenovala v Zavod za izobraževanje kadrov Iskra Kranj. Ker je Iskra vedno bolj potrebovala proizvodne prostore, se je takratno vodstvo tovarne 1949. leta odločilo za gradnjo nove šole na severnem delu tovarne ob delavski restavraciji.

Gradnja šole je bila zaključena leta 1951 in pouk v šolskem letu 1951/52 je že potekal v novih prostorih. Čeprav so se pogoji šolanja zelo izboljšali, se je že čez deset let pokazalo, da je kapaciteta šole za skupno 240 do 270 učencev premajhna.

Šest učilnic za teoretični pouk, delavnici za osnovni kovinarski program, ročne delavnice za orodjarje, finomehanike in strojne ključavničarje, strojni delavnici za rezkalce in strugarje, delavnici za elektricarje ter drugi prostori za učenje, zbornica in upravni prostori so celo desetletje omogočali, kot danes lahko ocenjujemo, zelo uspešno delo šole.

Nove Iskrine tovrne na Dolenjskem in Primorskem so tudi potrebovale kvalificirane delavce. Zato je šola sprejela v uk veliko fantov in deklet iz teh krajev. Ti so se vračali v domači kraj in tovarne strokovno usposobljeni za delo in so često prevzemali zelo odgovorne naloge v tovarnah. Industrijska šola je imela do leta 1960 tudi svoj internat, kjer so lahko bivali učenci, ki se niso mogli vsak dan voziti domov. Imeli so popolno oskrbo

ter dobre pogoje za učenje, pa tudi na telesnovzgojnem in kulturnem področju je bilo življenje v domu zelo razgibano. Ta aktivnost se je prenašala tudi v šolo in šola je imela tudi pri izvenšolskih dejavnostih velik ugled. Tako so na šoli že leta 1948 ustanovili Klub ljudske tehnike, ki je bil zelo uspešen in za svoje delo tudi večkrat nagrajen. Klub tehnike je imel tri samostojne krožke: radioklub, avto-moto klub in tehnični krožek. Radio klub je imel svojo delavnico. Zgradili in opremili so jo sami učenci. Leta 1955 pa so klub na šoli ukinili, člani so se pridružili Radioklubu Kranj, tja so prinesli tudi ves inventar. Delo v avto-moto klubu je bilo zanimivo — klub je imel celo svoje vozilo. Leta 1954 je na šoli začela delovati družina Počitniške zveze, ki je organizirala številna zanimiva predavanja in izlete. Vsako leto med šolskimi počitnicami je zveza organizirala delovne brigade, ki so gradile mladinsko letovišče v Premanturi. Poleg zemeljskih del in urejanja letovišča so opravili tudi mnogo zahtevnih strokovnih del.

Družina Počitniške zveze na šoli je vktivno delovala trideset let.

Potrebe po srednje izobraženih strokovnih kadrih so bile vedno večje tudi v Kranju in 1960. leta so pri šoli učencev v gospodarstvu v Kranju ustanovili Tehniško srednjo šolo strojne in elektrotehniške smeri. Da bi se ta šola lahko razmahnila, je bilo med občino Kranj in Iskro dogovorjeno, da bi zgradbo Industrijske šole nadzidali za nadstropje. Vendar se je izkazalo, da bi bila nadzidava skrajno negospodarna, zato so se začele priprave za gradnjo nove šole. To je bilo 1962. leta. Preureditev prostorov v šoli pa je leta 1963 omogočila združitve Zavoda za izobraževanje kadrov in Tehniške šole Kranj v Šolski center Iskra Kranj, ki je imel poklicno in tehniško šolo.

V letih 1963 do 1967 je Šolski center izobraževal učence iz mnogih neuvrčenih afriških in azijskih držav.

Pomemben je bil ugled naše države, ugled Iskre in Šolskega centra.

Število učencev se je od leta 1962 naprej neprestano večalo. Po-

klicna šola je letno vpisovala tri oddelke učencev kovinarskih poklicev, oddelek elektromehanikov in oddelek telefonskih mehanikov, skupno okoli 150 učencev.

Tehniška šola pa je vpisovala letno 100 učencev: trojni ddelek, ddelek šibkotokašev in oddelek jakotokašev.

Od leta 1964 naprej se je število učencev na obeh šolah gibalo nad 800, kar je trikrat presevalo kapa-

citeto, za kakršno je bila šola zgrajena. Z uvajanjem usmerjenega izobraževanja se je število oddelkov na šoli še povečalo, zato so postale razmere šolanja skrajno nevdružne. Da bi zagotovili učencem primerne pogoje za učenje in delo v šoli, smo neprestano poskušali rešiti prostorsko stisko. Prav posebno aktivni smo bili med leti 1966 in 1968, ko je že vse kazalo, da bom uspeli, vendar se je začel gradnje nove šole odmaknil. Spet smo poskušali med leti 1974 in 1976. Poskušali smo odkupiti zemljišče in dobiti lokacijo.

Prva seja dbora za gradnjo šole občine Kranj je bila januarja 1976. leta 1977 je bil v izdelavi program gradnje, v letih 1978 in 1979 ja priprava projektne naloge, investicijskega programa in izdelava načrtov. Tako so bili v letih 1980 in 1981 pripravljani plani investicij, idejni projekti in program prostorov, v letu 1982 je izdelan glavni načrt.

Leta 1983 je začel veljati zvezni zakon o prepovedi gradnje družbenih objektov. Aktivnost za izgradnjo šole se je nadaljevala. Podpora vseh občinskih odborov Skupščine občine Kranj, Iskre in združenega dela Kranja je pripomogla k uspešnemu zaključku vseh priprav za gradnjo šole.

Iskra — Kibernetika je prevzela vlogo investitorja, imenovana je bila komisija za gradnjo, ki so jo sestavljali predstavniki Iskre Kibernetike, Telematike, Elektrotehničnih ročnih orodij, srednje šole in Domplana. Ta je priprave za začetek gradnje pospešila, tako da smo »prvo lopato« zasadili 8. decembra 1983. V tem času je tudi republiška komisija za odobritev investicij dala svoje soglasje.

Predračunska vrednost je bila 506.101.000 dinarjev. Za ureditev nekaterih komunalnih objektov, igrišč v šoli in za opremo šole je bilo potrebnih še 151.500.000 din, skupaj torej 657.601.000 din. Izvajalec gradbenih del Gradbinec je rok za vselitev v nove prostore zaradi objektivnih razlogov podaljšal, tako bo začetek pouka v novi šoli možen 1. septembra 1985. leta.

V novi šoli bo prostora za 1400 učencev. Za teoretični pouk bo dvaintrideset specializiranih učilnic za splošne in strokovne predmete in petnajst delavnic za praktični pouk ter večnamenski prostor, predavalnica, knjižnica in čitalnica, TV studio, kuhinja, upravni in drugi spremljajoči prostori v skupni izmeri 8.044 m².

Poljski predsednik Jaruzelski v Iskri

V zadnji številki našega tednika pred kolektivnimi letnimi dopusti smo že na kratko poročali, da se je prvi sekretar CK Poljske združene delavske partije in predsednik poljske vlade Wojciech Jaruzelski 10. julija med uradnim obiskom v Jugoslaviji nekaj ur mudil tudi v delovni organizaciji Telematika na Laborah v Kranju.

Uglednega gosta so tam sprejeli predsednik KPO SOZD Iskra Boris Lasič, predsednik DS SOZD Iskra Janez Kern, v. d. direktorja Telematike Vito Osojnik in drugi.

V daljšem pogovoru je generalni direktor Boris Lasič najprej predstavil gostom našo sestavljeno organizacijo, Vito Osojnik je spregovoril o delu Telematike, Janez Kern pa je predsedniku Jaruzelskemu in njegovemu spremstvu podrobno orisal delovanje samoupravljanja v Iskri kot tudi delo družbeno-političnih organizacij.

V poznejšem pogovoru se je poljski voditelj zanimal predvsem, kakšen je v Iskri postopek za imenovanje direktorjev, nadalje, kako v Iskri spodbujamo tehnološke inovacije, vprašal je tudi, če Iskra sama proizvaja silicijeve rezine, na njegovo željo pa so mu Iskrini vodilni delavci podrobno opisali odnos med odločaji na različnih ravneh — TOZD, DO, SOZD — kot tudi odnose med delavskimi sveti in družbeno-političnimi organizacijami, zlasti pri usklajevanju interesov. Seveda je beseda nanesa

tudi na sodelovanje med Iskro in poljskimi partnerji. To sodelovanje poteka v zadovoljstvo obeh strani, več o tem pa v posebnem članku, ki ga objavljamo na tej strani pod naslovom »Strma rast sodelovanja s Poljsko«.

Predsednik Wojciech Jaruzelski, ki sta ga med obiskom v Iskri spremljala tudi Andrej Marinc in Dušan Šinigoj, si je po pogovorih ogledal proizvodnjo avtomatskih telefonskih central.

Lado Drobež

Ob zaključku obiska je predsednik KPO SOZD Iskra Boris Lasič izročil poljskemu voditelju v spomin na Iskro telefon ETA 80. (Besedilo in foto LD)

Poljski predsednik si je z zanimanjem ogledal proizvodnjo avtomatskih telefonskih central.

Obisk in pogovori poljskega voditelja Jaruzelskega v Iskri so potrdili prepričanje, da obstajajo velike možnosti za nadaljnjo okrepitev sodelovanja Iskre s poljskimi partnerji.

Strma rast sodelovanja s Poljsko

Prihodnje leto bo minilo že poldrugo desetletje od navezave tesnejših odnosov med Iskro in poljskimi partnerji. Prvi tak partner je bila proizvodna organizacija elektrotehnik in elektronike Unitra, s katero ima Iskra več kooperacij in kompenzacijskih poslov.

Iskra in Unitra sodelujeta predvsem na področju aktivnih in pasivnih komponent ter zabavne elektronike, za prihodnje pa načrtujeta zlasti skupni razvoj in proizvodnjo barvnih video rekorderjev in barvnih televizorjev.

Pomemben Iskrin partner je tudi poljska avtomobilska industrija, združena v firmi POLMOT. Šempetrska Avtoelektrika je z njo navezala kooperacijsko sodelovanje že pred leti, od tam uvažata zaganjalnike večjih moči in različne profile, izvažata pa del svojega proizvodnega programa.

Spodbudni so tudi sedanjí začetki sodelovanja z zunanje-trgovinsko firmo Metalxport in Varšave. Sodelovanje je usmerjeno na področje krmiljenja obdelovalnih strojev, varilnih aparatov, manipulatorjev in robotov.

Precejšnje možnosti obstajajo tudi v sodelovanju Iskre s poljsko zunanje-trgovinsko firmo Elektrim iz Varšave in njenimi članicami. Gre za proizvodnjo telekomunikacijske opreme. Možnosti so predvsem pri sistemu Iskra 2000 in drugih sodobnih digitalnih sistemih.

Kot že rečeno, segajo začetki sodelovanja v leto 1970. Takrat je obojestranska menjava dosegla le nekaj 100.000 dolarjev, v naslednjih letih pa je strmo rasla. Lani je v obe smeri dosegla že 12 milijonov dolarjev, torej 6 milijonov v eno smer. Letos bo Iskrin izvoz na Poljsko znašal približno 7,5 milijona dolarjev. Obstajajo seveda tudi že načrti za menjavo v prihodnjem 5 letnem obdobju 1986/1990. Po mnenju obeh strani bo skupna menjava dosegla 50 milijonov dolarjev.

Lado Drobež

Imenovan v.d. glavnega direktorja

Delavski svet široke potrošnje je na izredni seji 11. julija imenoval za vršilca dolžnosti glavnega direktorja DO Iskra Široka potrošnja dose- danjega predsednika začasnega kolektivnega sposlovnega organa TOZD TGA Reteče Branka Mesca.

Branko Mesec, dipl. oec., v. d. glavnega direktorja Široke po- trošnje

Predlog za imenovanje je posredovala KPO SOZD Iskra, s predlogom pa so se strinjale tudi družbenopolitične orga- nizacije DO Široka potrošnja in razpisna komisija za imeno- vanje glavnega direktorja DO, ki je pred tem ugotovila, da redni razpis ni uspel. Edini pri- javljeni kandidat — dosedanji glavni direktor Široke potroš- nje Miro Krek — je namreč vlogo za kandidiranje umaknil.

Branko Mesec je pred dolž- nostjo predsednika začasnega poslovnega organa v Tovar- ni gospodinjstkih aparatov v

Retečah opravljal naloge di- rektorja področja DO Široka potrošnja za organizacijo in AOP. Z imenovanjem Branka Mesca za v. d. glavnega direk- torja Široke potrošnje bodo nujne takojšnje kadrovske re- šitve — kar so poudarili tudi delegati DPO in delavskega

sveta DO Široka potrošnja — v Retečah, kjer je že potekel ukrep družbenega varstva. Dej- stvo je namreč, da programska sanacija te temeljne organiza- cije kljub uspešnemu delu ZKPO v okviru ukrepa družbe- nega varstva še ni končana in da bo treba dolgoročno razre- ševanje problematike Tovarne gospodinjstkih aparatov uvrstiti v prioriteten seznam ne le vode- nja te TOZD, temveč tudi DO Široka potrošnja.

Stane Fleischman

Sklepi 5. seje odbora za samoupravni nadzor SOZD Iskra z dne 8. 7. 1985

1. Odbor za samoupravni nadzor SOZD Iskra ugotavlja, da so pripravljena vsa zahtevana poročila na osnovi sklepa 4. redne seje z dne 7. 5. 1985. Na osnovi podanih poročil odbor za samoupravni nadzor SOZD Iskra zadoži KPO SOZD Iskra, da pripravi povzetek ugotovitev dostavljenih poročil in ga preko sekretariata samou- pravnih organov SOZD Iskra posreduje v informacijo DS SOZD, DPO SOZD in odborom SDK delovnih organizacij.

Posebej pa odbor za samoupravni nadzor SOZD Iskra zadoži odbor samoupravne delavske kontrole DO Iskra Commerce, da poglobljeno obravnava vsa dostavljena poročila.

2. Odbor za samoupravni nadzor SOZD Iskra, na osnovi predlože- nih poročil ugotavlja, da za nastale težave v poslovanju IEI New York obstojajo poleg objektivnih tudi subjektivni vzroki. Zato odbor za samoupravni nadzor SOZD Iskra zadoži KPO SOZD Isk- ra, da se pripravijo stališča poslovnega sveta zunanjetrgovinske mreže Iskre in odgovornih revizijskih služb zunanjetrgovinskega poslovanja Iskra Commerce, v katerih se opredeli odgovornost služb in posameznikov, ki so zadoženi za kontrolo poslovanja in ukrepanje v podobnih primerih v zunanjetrgovinskem poslovanju. Za pripravo stališč naj se zato izvrši pregled vseh samoupravnih sporazumov in organizacijskih predpisov, ki urejajo področje delovanja in kontrole Iskrine zunanjetrgovinske mreže, obenem pa naj se v stališčih predlagajo tudi ev. spremembe in dopolnitve teh aktov, da se v bodoče prepreči nastajanje podobnih primerov.

3. Odbor za samoupravni nadzor SOZD Iskra zadoži vodstvo SOZD Iskra in DO Iskra Commerce, da pri reševanju nastalega položaja v IEI New York še nadalje sodelujeta z odgovornimi zuna- njimi organi in institucijami (SDK, UJV).

4. Odbor za samoupravni nadzor SOZD Iskra zadoži vodstvo SOZD Iskra in DO Iskra Commerce, da pripravita program sana- cije IEI New York, z opredeljenim ključem pokrivanja izgube, do 30. 9. 1985.

5. Odbor za samoupravni nadzor SOZD Iskra smatra, da mora vodstvo IEI New York in DO Iskra Commerce nadaljevati z ugotavljanjem odgovornosti uslužbencev IEI New York za nastalo situacijo.

6. Odbor za samoupravni nadzor SOZD Iskra bo tudi v prihodnje aktivno spremljal razreševanje položaja v IEI New York, zato ga morata vodstvo SOZD Iskra in DO Iskra Commerce tekoče obveščati. V tem smislu se ti sklepi posredujejo vsem, ki so aktivno udeleženi pri razreševanju nastalega položaja v IEI New York.

7. Odbor za samoupravni nadzor SOZD Iskra sprejme na znanje informacijo tov. Henigman Marjana o tem, da bo podal predlog pristojnim organom DO Elementni, da ga razrešijo funkcije predse- dnika KPO DO.

8. Odbor za samoupravni nadzor SOZD Iskra zadoži vodstvo DO Iskra Commerce, da takoj pripravi program revizije poslovanja vseh lastnih in mešan^{ih} podjetij ter predstavništev v tujini z roki in nosilci zadožitev (na osnovi sklepa 4. seje SDK SOZD z dne 7. 5. 85). Ta program se dostavi odboru za samoupravni nadzor SOZD Iskra do 30. 7. 1985.

Predsednik odbora za samoupravni nadzor SOZD Iskra JOŽE ČEBELA

Višina povračil stroškov za opravljanje določenih del in nalog

Na podlagi SaS o enotnih osnovah in merilih za izplačila povračil stroškov delavcem, ki so jih imeli v zvezi z opra- vljanjem nalog v SOZD Iskra ter na osnovi družbenega dogovora o skupnih osnovah za povračilo stroškov, so bili stroški za povračilo po podatkih Zavoda za statistiko in Re- publiške skupnosti za cene za drugo trimesečje leta 1985 naslednji:

1. Povprečno ugotovljeni stroški za dnevnice (stroški za prehrano)

(po 5. čl. SaS) znašajo	
— cela dnevnic nad 12 ur	1.714,00 din
— polovična dnevnic od 8 do 12 ur	884,00 din
— znižana dnevnic od 6 do 8 ur	663,00 din

2. Povprečni stroški za prenočišče v hotelu B kategorije

(po 6. čl. SaS) znašajo	
— po priloženem računu	1.353,00 din
— braž računa največ 40%	541,00 din

3. Kilometrina (9. čl. SaS) — pavšalni znesek za prevoženi kilometer

z avtomobilom srednjega razreda	
— za 15.000 km letno	26,80 din/km
— za 20.000 km letno	24,00 din/km
— za 25.000 km letno	22,40 din/km

4. Stroški za ločeno življenje

(14. čl. SaS)	
— stroški za stanovanje največ	12.177,00 din
— stroški za prehrano največ	15.426,00 din

Ljubljana, 5. 8. 1985

Z novo tovarno se nam odpirajo izredne možnosti za nadaljnji razvoj

V temeljni organizaciji Keramika se pravkar nahajajo pred pomembno prelomnico svojega poslovanja. Iz starih, dotrajanih in povsem neprimer- nih proizvodnih prostorov v Vižmarjih se bodo preselili v novo tovarno v Stegnah, ki naj bi poskusno začela obratovati že v avgustu. O investiciji, njenem pomenu za nadaljnji razvoj Keramike, smo se pogovarjali z Mi- lanom Petelinom, vodjem investicije in Otmarjem Zornom, direktorjem.

Zorn: »Smo v položaju, ko končujemo naložbo in pre- dvidevamo, da bo do konca le- ta vse nared, tako, da bomo v začetku leta 1986 lahko startali v bistveno drugačnih pogojih.«

— Katere so nove pridobitve in kakšno je trenutno stanje na gradbišču?

Petelin: »Izmerna nove to- varne je 60 x 60 m, s tem, da je polovica tovarne dodelane, dru- ga polovica bo kasneje, gre torej za fazni način gradnje. Ta druga polovica (cca 1800 m²) je pokrito skladišče, ki se bo kasneje, glede na finančne možnosti, spremenilo v pro- izvodno halo in takrat bo tudi možna popolna selitev iz Vi- žmarij. Trenutno bomo preseli- li samo tisti del proizvodnje, ki se nahaja v prostorih TOZD Feriti (VF keramika in dodatni spremenjeni programi), s tem, da edino pisarne ne bodo dodelane do otvoritve. Selitev naj bi bila izvršena do konca kolektivnih dopustov, ko naj bi stekla prva proizvodnja. Ob tem pa se srečujemo s precej- šnjimi problemi zaradi selitve opreme, pojavljajo se poškod- be in vidijo se dodatne napake. Ekipe, ki so za to določene, se

izredno angažirajo in delajo po potrebi tudi dvanajst do šes- tnajst ur na dan. Med kolektiv- nimi dopusti, ko bodo drugi počivali, bomo še bolj zagrabi- li, saj nas čaka še veliko dela. Določene roke smo že preko- račili za dva meseca in pol, kar sicer ni veliko, ker so zamujali gradbinci, nagajala pa je tudi ostra zima.«

— V čem je bistvo te Investi- cije?

Zorn: »Odpira se nam mož- nost, da vse razvojne programe in plane, o katerih smo že govorili in bomo še, začnemo delati profesionalno in na na- čin, ki bo omogočil boljšo pro- izvodnjo doma, zlasti pa izvoz. Primerjava novih delovnih prostorov, naprav in opreme s starimi daje že jasno vizualno predstavo — v pogojih, v kak- šnih delamo sedaj ni možno delati skokovitega napredka in slediti ostale elektronske, stroj- ne in elektro industrije, ki pokr- riva tehnično keramiko, ker je sama tehnologija tako zahtev- na, da terja določene čistote, neprekinjen proces in ostale tehnološke pogoje, ki so po- vezani s procesno tehnologijo.«

— Bi nam še podrobneje po- nazorili primerjavo med dose- danjim načinom dela in novim, glede na proizvodni program?

»Torej, v dosedanji proiz- vodnji imamo naslednjo situacijo: Upor nekako obvladujemo, problemi so s tehnologijo in prostori, vendar je stanje še kar zadovoljivo.

Varistor dobiva novo vlogo, začeli smo s finalizacijo, kar je za nas izrednega pomena, saj se lahko neposredno dogova- rjamo s kupci, lažje vplivamo na kvaliteto in dajemo sredstva za razvoj.

Korund še ni tisto, kar bi mor- al biti.

Temperaturna sonda dobiva postopoma obliko tudi produk- tivnejše proizvodnje. Special- na keramika že ima obliko za uporabo v elektronski in strojni industriji.

Z novo tovarno pa se nam odpirajo sledeče možnosti:

Korund bo bistveno spre- menjen in drugače delan, upo- rabili bomo novo tehnologijo s folijo, ga še nadalje razvijali in realizirali proizvodnjo.

Izredno bomo povečali pro- izvodnjo varistorja in s tem pridobili možnosti dela za na-

Otmar Zorn

prej. Predvsem se usmerjamo tudi na zaščito vezij in na izde- lavo podsoplov za zaščito elektronike.

Nadalje se nam odpira pov- sem novo področje razvoja in proizvodnje senzorjev in piezo keramike, ki doslej še ni moglo zaživeti.

Na trgu smo zaznali veliko povpraševanje po spoju kovina / keramika, ki se mu sedaj lahko odzovemo. To je bistve- na novost oziroma povsem no- va programska skupina, ki pomeni nadaljevanje progra- ma na področju korunda in specialne keramike.

V bodoče bomo lahko rea- lizirali povečano proizvodnjo na specialni keramiki, tudi tisti, ki se obdeluje — brušeni in st- ruženi, ki je namenjena profe- sionalni.

V perspektivi se nam odpirajo obetajoče možnosti za razvoj in pro- izvodnjo keramičnih katalizator-jev, razmišljamo pa tudi o novih programih v povezavi z drugimi to- varnami. Amorfní silicij na kerami- čni podlagi in še nekaj je takih programov, ki se jih lotevamo, ven- dar imajo dolgoročnejši značaj. Tega ne bi imeli, če ne bi zgradili nove tovarne. Šele sedaj dobivajo značaj programa in možnosti za realizacijo.«

— Bi nam hoteli na kratko raz- ložiti namembnost omenjenih pro- jektov?

Amorfní silicij, ki ga bo proizva- jala Iskra Polprevodniki, se nanaša na keramično podlago in v per- spektivi predstavlja taka oblika pro- izvodnje izdelavo sončnih celic za celotno ostrešje. To pomeni, da bo hiša prihodnosti prekrita z opeko iz keramike. Realizacija ni tako daleč, ker se v svetu to že dela. Pogoje bomo imeli, znanje tudi, ostane še problem sredstev za opremo.

Milan Petelin

Druga stvar so katalizatorji v avtomobilski industriji. Amerika to že ima, Evropa se odloča — gre za izredno zahtevne keramične mate- riale, ki so kombinirani s platino, kar je sicer zelo drago, vendar je tudi potrošnja velika in predstavlja zaokroženo programsko celoto.

To so sicer šele razmišljanja, ki so postala realna s postavitvijo temeljev za nove programe, z možnostjo prototipnih delavnic in lastne izdelave opreme in še česa, kar bo v tej novi tovarni.«

— Pri razvoju novih programov se prav gotovo ne zapirata vase. Kakšen delež ima pri tem sodelo- vanje z zunanjimi institucijami?

»Izredno intenzivno sodelujemo z Inštitutom Jožef Stefan. Izbrali smo tak princip dela, da določimo nosilca naloge v TOZD in na inšti- tutu. Na IJS imamo angažiranih več sodelavcev oz. znanstvenikov, med njimi so dr. Kolar kot vodja celotne ekipe na področju kera- mike, dr. Koščeva, dr. Trontljeva, Josip Puh in ostali, ki so specializi- rani za naše potrebe.

— Kakšen obseg poslovanja na- črtujete v novi tovarni?

V letu 1986 je predviden 100% večji obseg kot v letošnjem letu in sicer 1,2 milijarde din celotnega prihodka in 800 000 dolarjev izvo- za. Številke se bodo potem še dvigovale, glede na to, da si postavl- jamo pogoje za večjo proizvod- njo tako, da bo še v naslednjem letu znašal CP 2,4 milijarde din in izvo- z 1,4 mio dolarjev, pri čemer je pri polovici tega izvoza izredno malo uvoza, tako, da se nam bilanca pozitivno izboljšuje.

Za primer bi navedel varistor, ki ga finaliziramo od 1. 1. 1985. Ani- mirali smo približno 500 tujih distri- buterjev in potrošnikov v Evropi in ZDA, kjer beležimo izredno zani- miva povpraševanja. Proti koncu leta pričakujemo veliko naročil in bojimo se, kako jih bomo lahko v celoti izpolnili, vendar je naša pri- pravilnost in stopnja opremlje- nosti taka, da bomo vsako naročilo

izpolnili v predvidenem roku in kvaliteti.

Zanimivo pri varistroju je, da je to dokaj novelement, ki se prodaja v svetu šele od leta 1970, kvalita- tivno smo z njim blizu svetovnega vrha. Izvoz bodo prinašali tudi dru- gi elementi, predvsem temperaturna sonca in pa korundna keramika za potrebe hibridne tehnologije. Prav tako velike tržne možnosti se ponujajo tudi v piezo in ostali kera- miki. Predpogoj pa je seveda dose- ganje nekega optimalnega obsega proizvodnje, tako, da bodo izvozne cene sprejemljive.«

— Proizvodnja za izvoz je vse- kakor bistvenega pomena. S kate- rimi organizacijskimi ukrepi boste podprli vaša izvozna prizadevanja, da bi lahko v popolnosti izkoristili proizvodne zmogljivosti, ki ste jih pridobili z novo tovarno?

»Ko govorimo o proizvodnji za izvoz in o izvozu, moramo upošte- vati več parametrov.

Prvič: Potrebno je izredno veliko vložiti v razvoj in samo proizvo- dnjo, da je le-ta sposobna izvoza.

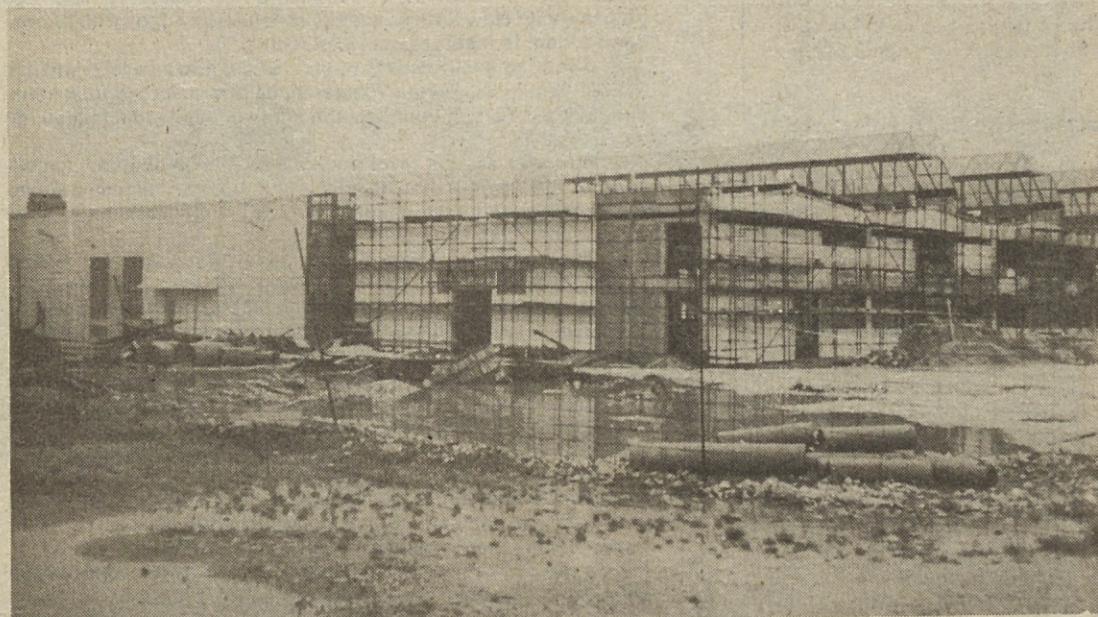
Drugič: večkrat se dogaja in nam še zlasti, ker smo specializirani pro- izvajalci keramike, da Iskra Com-

merce dostikrat ne zna, ne more ali nima dovolj interesa, da bi prodajal naše izdelke, zlasti zato, ker je potrebno vložiti veliko napora, posebno prodajnega inženieringa za prodajo keramičnih elementov. Sami smo formirali lastno ekipo in preko nje bomo krepili lastno pro- dajo, to je prodajo na nivoju TOZD in v DO, vse z namenom, da naši ljudje direktno stopajo na zunanje trge in da neposredno kontaktirajo s kupci, ker je to edini način, da bomo uspeli realizirati naše izvo- zne načrte.

I. S.

Primerjava starih proizvodnih in poslovnih prostorov z novimi je dovolj zgovorna

Pogled na novo Keramiko v Stegnah z jugozahodne strani

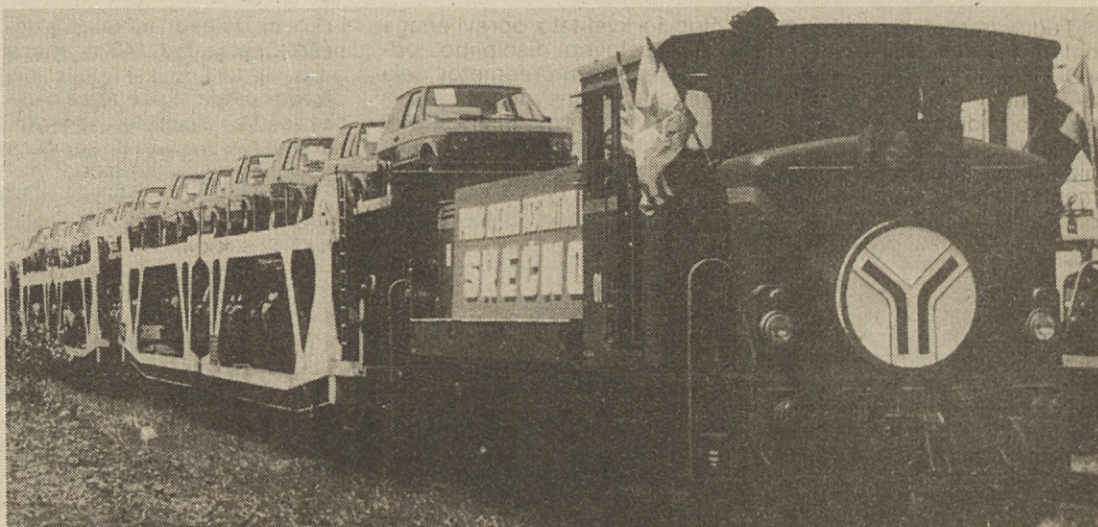
Iskrin alternator in zaganjalnik v ameriškem Yugu

Kljub dopustniškem dnevem je verjetno le malo kdo spregledal novico v jugoslovanskih sredstvih javnega obveščanja, da je iz našega avtomobilskega giganta, iz kragujevske Crvene Zastave krenilo 23. julija na pot v Združene države Amerike prvih 220 avtomobilov YUGO 55 GV. Ob tej priložnosti je bila v Kragujevcu velika slovesnost, ki so se je poleg delavcev, ki so sodelovali v proizvodnji tega avtomobila, udeležili tudi gostje iz republike, regije in občine ter poslovni partnerji družbe »Yugo America« s samim predsednikom družbe na čelu.

In zakaj povzema to novico o »poslu stoletja«, kot nekateri imenujejo ta pomemben korak tudi naše glasilo. Zato, ker ima svoj delež pri proizvodnji teh avtomobilov tudi naša Iskra, točneje njena delovna organizacija Avtoelektrika Nova Gorica, saj sta v Yugu 55 GV vgrajena alternator in zaganjalnik.

Povrnimo se za trenutek spet k slovesnosti v Kragujevcu, ki jo je spremljal vojaški orkester. Veliki množici navdušencev je spregovoril direktor tovarne avtomobilov Srbojub Vasović in med drugim dejal: »Bilo je potrebno veliko truda, da smo avtomobil prilagodili zahtevnemu ameriškemu tržišču.« O tem najbolje govori podatek, da so morali narediti približno 500 raznih sprememb in izboljšav na že obstoječem vozilu. Delali so celo po 18 ur dnevno vseh sedem dni v tednu, da bi posel uspel.

»Srečno pot, jugo«, so bile

Prvih 220 avtomobilov Yugo iz Crvene zastave na ameriško tržišče

zadnje besede direktorja, ki je govoril v imenu 15.000 zaposlenih v Crveni Zastavi, kakor tudi v imenu vseh Jugoslovancev. »V tem trenutku je z nami vsa Jugoslavija, to nas veseli, pa tudi obvezuje«, je zaključil Vasović.

Ta posel je za Crveno Zastavo in za 200 kooperantov po vsej državi zelo pomemben. V velike ZDA naj bi malih yugov izvozili do konca leta deset tisoč, potem pa naj bi se njihov izvoz vsako leto še povečal. Že leta 1990 pa naj bi po Združenih državah Amerike vozilo 200 tisoč teh malčkov.

Morebiti bo to res, saj je cena tega avtomobila za ameriške razmere izredno nizka, zanj bo treba odšteti le 3990 zelenih bankovcev. To pa je ceneje od najcenejše japonske Mazde GLC s tremi vrati, ki stane v Ameriki 5195 dolarjev.

Še za eno obljubo Crvene zastave smo izvedeli. Ta avto bo namreč mogoče kupiti tudi pri nas, vendar brez katalizatorja, ki omogoča izgorevanje bencina brez svinca, brez radia, brez klimatske naprave itd. Kdor se bo hotel nanj naročiti do konca prihodnjega mese-

ca, ima zagotovljeno tovarniško ceno 820 tisoč dinarjev. Z vsemi davki in dajatvami pa bo na cesti stal nekaj tisočakov več kot 102 stara milijona.

In za konec še drobna zanimivost. Doslej je imel ta avtomobil oznako Yugo 55 A. Na zahtevo predstavnikov firme Yugo America pa je morala Zastava oznako spremeniti v Yugo 55 GV, kar po zagotovilu predstavnikov omenjene firme pomeni »velika vrednost« (great value). Da bi le bilo res...

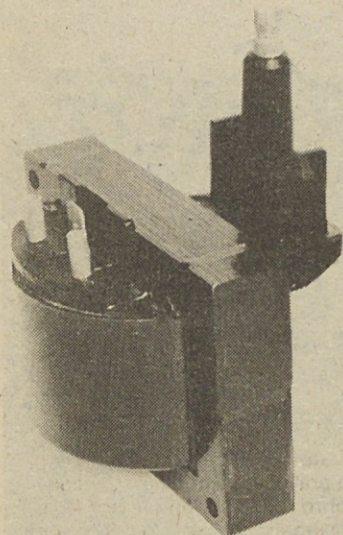
Marko Rakušček

VT Bovec

Nov izdelek prihaja v proizvodnjo

Ena izmed najaktivnejših dejavnosti v novogoriški Iskri — Avtoelektriki, še bolj pa v njeni temeljni organizaciji, v tovarni vžigalnih tuljav Bovec, je prav te dni dejavnost v zvezi z uvajanjem suhe vžigalne tuljave v redno proizvodnjo.

Ta izdelek lahko mirno označimo kot novost, še bolj pa kot prednost pred dosedanjo klasično vžigalno tuljavo.

Suha vžigalna tuljava — nov izdelek bovške Iskre

Namenjena je za vgradnjo v osebne avtomobile in bo služila predvsem za elektronski vžig. Ima pa še mnogo drugih prednosti. Predvsem gre vanjo mnogo manj bakrene žice, je nekoliko lažja od dosedanje, klasične, ob morebitnih okvarah na elektronskem vžigalnem sistemu ne spušča olja, oziroma ne eksplodira, ne predstavlja nevarnosti, itd.

Za kolektiv bovške Iskre je nov izdelek izrednega pomena, saj je eden izmed tistih, ki ima dolgoročno perspektivo, torej njihov jutrišnji program, kot so ga označili tudi v programu ukrepov za izboljšanje poslovanja temeljne organizacije. In še nekaj je, izdelek je izvozno usmerjen, saj bo že prva serija izdelana za francosko firmo, več o tem pa nam je povedal vodja tehnične priprave dela Džorde Kavčič: »Uspešno smo prebrodili vse težave in ovire, ki so spremljale nastanek in razvoj tega novega izdelka. Tuljava je po dolgotrajnih preizkusih končno homologirana, to pa so potrdili tudi predstavniki francoske firme Renix iz Toulousea, za katero bomo tuljavo izdelovali. Sedaj je pred nami naloga izdelati

dva tisoč kosov »nulte« serije, obenem pa pripraviti vse potrebno za redno proizvodnjo do predvidene količine 2500 kosov dnevno.

S francoskim kupcem smo se dogovorili tudi za roke glede uvajanja in naraščanja proizvodnje. Do 2. septembra moramo odposlati prvih dva tisoč tuljav, ki so sedaj že v proizvodnji. Do 9. septembra nam bo firma Renix poslala odgovor, oziroma mnenje o prvi prejeti pošiljki. Takoj za tem, najkasneje pa do 1. oktobra pa moramo narediti in dobaviti še pet tisoč kosov. Po dobavi le-teh sledi proizvodnja 10 tisoč kosov mesečno do konca letošnjega leta. Količino 2500 kosov dnevno pa predvidevamo, da bomo dosegli s 1.6. prihodnjega leta.

Tako torej pravi vodja tehnične priprave dela, mi pa dodajmo še to, da so roki kratki, zahteve francoskega kupca velike, vendar smo prepričani, da bo šlo in bo njihov odgovor na prvo poslano količino pozitiven. To pa bo pomenilo lepši jutrišnji dan in svetlejšo bodočnost, ki jo ta 287 članski kolektiv tudi zasluži.

Marko Rakušček

Tri desetletja tolminske Iskre

V okviru novogoriške Iskre — Avtoelektrike, ki je letošnjega junija nadvse slavno in delovno praznovala 25-letnico obstoja smo pričrta še enemu visokemu jubileju. Njena temeljna organizacija AET Tovarna avtoelektričnih vžigalnih sistemov Tolmin namreč obstaja že celih trideset let. Iz skromnih začetkov se je razvila v steber razvoja na Tolminskem. Za praznovanje si je ta 515 članski kolektiv izbral zadnjo soboto v tem mesecu, še pred tem pa bodo v okviru obletnice pripravili v tolminski knjižnici slikovno razstavo in predstavitev izdelkov, organizirali bodo tiskovno konferenco itd. pač vse, kar se spodobi ob rojstnem dnevu. Seveda bomo obletnici tudi v našem glasilu namenili več prostora.

Marko Rakušček

Iskra Kondenzatorji

Uspešno proizvodno delo in praksa mladih

Tudi v lanskem, pravkar minulem šolskem letu 1984/85 je v DO Kondenzatorji Semič vrsta učencev opravila proizvodno delo in delovno prakso. Tako je v tem času opravilo proizvodno delo 84 učencev, medtem ko jih je bilo na delovni praksi 107 oziroma skupaj 155 učencev različnih usmeritev.

Če podrobneje pogledamo njihovo usmeritev, potem vidimo, da se je največ učencev odločilo za elektrotehniško smer in sicer 65, za kovinarsko smer na drugem mestu je bilo navdušenih 52 učencev, medtem ko je v družboslovni smeri usmerjalo 28 učencev. Ekonomsko smer je opravilo 5, naravoslovno—matematično smer 2, medtem ko so se po en učenec odločili za lesarsko, kemijsko in računalniško smer. Po letnikih pa je bila naslednja razporeditev: iz prvega letnika je bilo 48, iz drugega 49, iz tretjega 36 in iz četrtega letnika 22 učencev.

Glede nagrajevanja učencev v proizvodnem delu in na delovni praksi pa so se v Semiču držali sprejete metodologije, po kateri je bila višina nagrade odvisna od več kriterijev kot so letnik šolanja, trajanje prakse in dosežena ocena. Na praksi pa so ocenjevali koli-

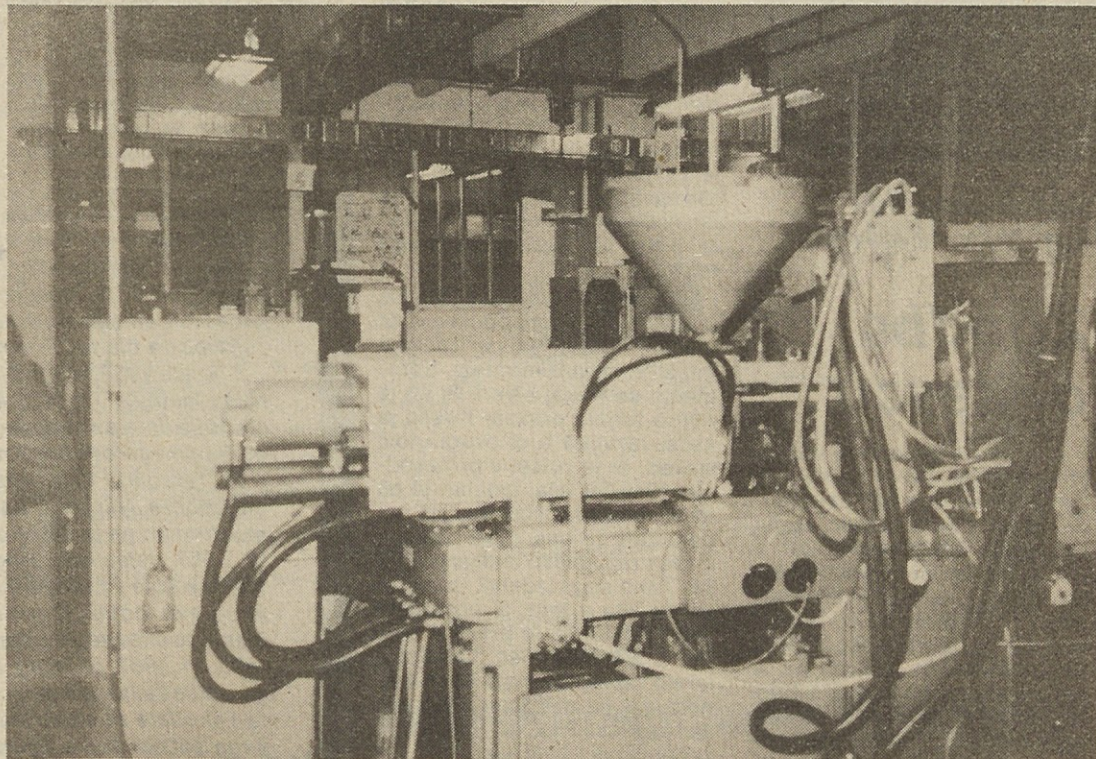
čino in kvaliteto opravljenega dela, delovno disciplino, odnos do dela in predmetov dela ter vodenje dnevnika.

V Semiču ocenjujejo, da je bil odnos do dela in naloženih nalog tako na proizvodnem de-

lu kot na delovni praksi zelo uspešen, saj je kar 143 učencev od skupno 155 zaključilo proizvodno delo z oceno zelo uspešno, 11 jih je bilo uspešnih, manj uspešen pa je bil samo en učenec. Najnižje izplačana na-

grada je znašala 394 dinarjev, najvišja pa 4.144 dinarjev in so v tem smislu v Semiču za minulo šolsko leto izplačali za 36 starih milijonov dinarjev nagrad mladim praktikantom.

D. Ž.

Iskra Elektrozeve

V počitniških prikolicah je prijetno letovati

Dobrih 10% delavcev iz DO Elektrozeve letuje letos v počitniških prikolicah svoje delovne organizacije, kar postaja glede na vse dražje življenjske stroške že najugodnejši način letovanja. Temu ustrezno je tudi zanimanje zanje, saj je bilo prosilcev kar 160 ali 40 več kot so dovoljevale zmogljivosti. Vendar so kot je povedal predsednik komisije za dodeljevanje počitniških prikolic v DO Elektrozeve, Emil Mertelj, lahko ugodno rešili prošnje vsem, ki niso koristili teh počitniških prikolic že v lanskem letu. Z letošnjim letom so z nakupom 5 novih prikolic povečali svoje zmogljivosti na 16 prikolic tako, da se bo lahko letos od 21. 6 do 9. 9. zvrstilo 120 delavcev s svojimi družinami.

Ob tem velja pohvaliti še organizatorje počitniške dejavnosti, ki so pravočasno postavili prikolice v dobro urejene avtocampe v Istri in poskrbeli za ustrezno opremo, čeprav so nekatere prikolice že tudi nekoliko dotrajane.

B. Č.

Naših štirideset let

Piše:
Dušan Željeznov

Naš sobesednik
ing. Milan Železnik

Zgodba o števcu

»Če se danes ozrem nazaj,« je nadaljeval naš razgovor ing. Železnik, »potem lahko rečem, da je bil takrat števec komaj polovično tako razvit, kot bi moral biti razvit po vseh pravih. Vendar, narejen je bil, funkcioniral je, večje pa so bile pri tem takrat tehnološke težave. Pri tehnoloških težavah pa so mi takrat pomagali naši tehnologi. Inženir Lavrenčič je tedaj rešil marsikateri tehnološki problem, zlasti, kako izdelati kakšen sestavni delček števca.

Eden izmed velikih problemov je bila ravnost aluminijevega kolutka in njegova natančna pritrditev na os. Nič manjša naloga ni bila izdelava aluminijastega podstavka in številčnega koluta za številčnik. Nikoli ne bomo vedeli, koliko prostovoljnih nadur so opravili ing. Lavrenčič ter njegovi tehnologi in orodjarji, preden so bili rešeni ti in še drugi tehnološki problemi. Z orodjem, ki ga je izdelala orodjarna, v letu 1946 so orodjarji za prvo pokušino izdelali sto kompletov vseh delov števca. Nekako za novo leto 1947 sem dobil nalogo, da mora biti za spomladanski zagrebški velesejem izdelana količina vsaj petdesetih števcov, ki bodo na sejmu montirani »delovali«. Skoraj nobeden izmed izdelanih sestavnih delov ni bil tak, kot bi bilo treba, poslužiti sem se moral kar sam pile, kladiva, svedrov in povrtal, ker za popravilo orodij in izdelavo novih delov ni bilo časa; rok štirih mesecev je bil prekratek. Delal sem sam od jutra do večera kak mesec dni, tako da sem iz serije stotih kosov izvlekel petdeset kompletov delov, pripravljenih do takšne mere, da so jih delavke v

montaži (ki so prav tako delale preko rednih delovnih ur) lahko sestavile. Kljub temu je bilo petdeset kosov števcov pripravljenih, izdelanih in umerjenih v roku in odpeljali so jih na velesejem.

Takratne otvoritve velesejma se nisem udeležil. Nekaj dni pozneje je prisopihal Vrtačnik, tedanji šef Iskrine prodaje, češ, da se števci ne vrtijo, da se jih je kar polovica ustavila. Takoj sem videl, da me je hotel le podražiti, zlasti, ko mi je ing. Herman Vidmar pojasnil, da se je tako imenovana »rdeča markica« prilepila na magnet, ker je bil lak še svež. To pa so morali sproti popravljati, dokler se lak ni dodobra posušil. Lak pač ni hotel ubogati prekratkega roka...

Za menoj so isti števec izboljševali drugi sodelavci kot Viktor Kosec in v razvoju mojster Kern v montaži. Spremenili so nekaj stvari, ki jih je nujno terjala praksa. Kosec je začel razvijati tudi drugi, novi števec, ki je prišel v proizvodnjo 1949/50 leta. Izdelan je bil na temelju naših izkušenj in napak, zato je bila nova izvedba števca razumljivo bistveno boljša. Tako se je izdelek izboljševal iz leta v leto. S prihodom ing. Levovnika je prišel k nam res pravi razvijalec. Dobro je lahko takrat izkoristil to priljubljenost, saj je proizvodnja števcov že redno tekla, in števec je začel razvijati natanko tam, kot je bilo potrebno in to z materialom, s katerim je bilo potreb-

no doseči najboljši izdelek. Treba je bilo izbrati takšen material, da si lahko dosegel takšno kvaliteto, ki zahteva najmanjše možno odstopanje od idealne linije pri večkratni preobremenitvi ne sme prekoračiti določene tolerance.

Če bi takrat, ko sem snoval prvi števec, terjali od mene takšno kvaliteto, bi zagotovo ne mogel ničesar narediti, ker preprosto tega nisem znal. Brez potrebnega znanja in izkušenj glede delovanja tega merilnega aparata, brez informacij o vseh vplivih tehnoloških fines in izbora materiala

na kvaliteto izdelka v tako kratkem času tedaj ni bilo mogoče izdelati števca, ki bi ustrezal tako zahtevnim pogojem.

Svoje delo pri števcu sem dokončal maja 1947. Nato sem na tej podlagi zbral podatke, ki sem jih potreboval za svojo diplomsko nalogo, dobil nekaj mesecev štud. dopusta, nalogo napisal do konca in oddal. In s to temo, s števcem, sem potem torej diplomiral januarja 1948 za inženirja elektrotehniko na elektrotehniški fakulteti univerze v Ljubljani.

Ing. Milan Železnik pa je poleg svojih poklicnih dolžnosti v Iskri opravljal tudi vrsto družbenopolitičnih funkcij v življenju in oblikovanju okolja, v katerem je živel. Tako je bil 5. novembra 1953 leta izvoljen za odbornika zbora proizvajalcev okrajnega ljudskega odbora Kranj, dne 16. marca 1954 pa za člana Okrajnega sveta za gospodarstvo.

7. junija 1954. leta je bil izvoljen v odbor za zaščito industrijske lastnine Trgovinske zbornice za LR Slovenijo, 28. julija 1955. leta pa je postal član sveta za urbanizem okrajnega ljudskega odbora Kranj.

29. februarja 1956. leta je bil imenovan za člana upravne odbora Narodne banke FLRJ-podružnica 611 Kranj, medtem ko ga je Elektrotehniško društvo LR Slovenije 10. VI. 1957 delegiralo za delegata v šolski odbor Tehniške srednje šole v Ljubljani za leto 1957. 15. julija 1958. leta ga je upravni odbor Trgovinske zbornice za LRS imenoval za člana strokovnega odbora za industrijsko lastnino.

23. 11. 1967. pa je ing. Železnika upravni odbor združenega podjetja Iskra Kranj imenoval za člana fakultetnega sveta Fakultete za elektrotehniko v Ljubljani. In končno je našega sobesednika Skupščina SRS izvolila 30. 8. 1971. za člana komisije Skupščine Socialistične republike Slovenije za raziskovalno dejavnost.

FEDERATIVNA NARODNA REPUBLIKA JUGOSLAVIJA
PRETSEDNIK REPUBLIKE
KANCELARIJA OREDNA
BEOGRAD

UVERENJE

Ovim se potvrđuje da je Železnik Franca Milan

tehnički direktor

nosilac OREDA RADA II rade

koje 194 je odlikovanje dodelio Predsednik Federativne Narodne Republike Jugoslavije

svojom Ukazom broj 15 od 24-IV. 1959 god.

24-IV. 1959 god.

Šef kancelarije oredna,

M. Železnik

Kotiček za Iskraše

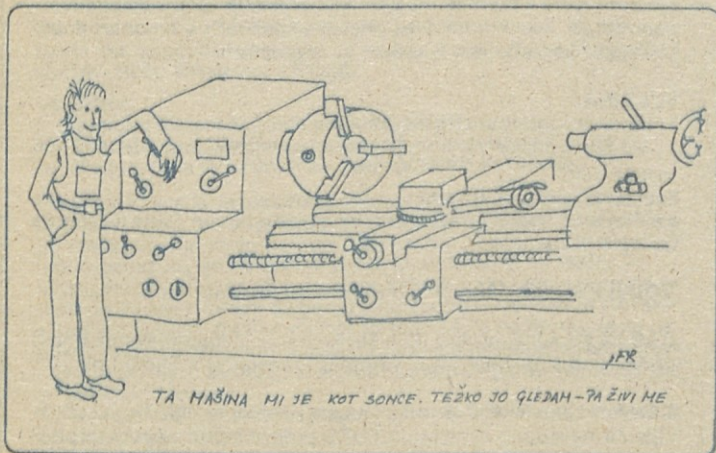
Luč življenja — sonce

V prejšnjih številkih smo o soncu že pisali — hvalili smo ga. Pa ni vse tako lepo z njegovim izkoriščanjem. Kot prvo bomo govorili o njegovemu izkoristku. V Sloveniji je vprašljiv v klasični obliki, kaj šele v obliki pretvarjanja v električno energijo. Celó v Ameriki — deželi tehnologije še niso tako daleč, da bi uravnesili jezičke na tehtnici vložene energije v izdelek — to je sončna celica in dobljeno energijo v času njenega trajanja. To se jim zaenkrat splača le za vesoljsko tehniko, kjer drugače ne gre, morda za telefonske govorilnice na njihovih daljavah in za propagandne namene, da pokažejo kje so. Se pravi, stvar je v tehnologiji.

Pod točko 2 bi govorili, kako se sonca branimo. Čudno se to sliši vendar to delamo stalno, iščemo senco, natikamo si sončna očala, oblačimo se v belo in tanko, mažemo se z kremami. Torej česa se bojimo: v soncu poteka jedrska reakcija. Po mnenju znanstvenikov smo nekako na polovici življenjske dobe sonca. To sproščeno energijo reakcije v obliki svetlobe pa dobiva zemlja. Na njej je to pogoj za vse življenje flore in favne. Svetloba potuje v valovanju kot zvok, le da v njej nihata elektro in magnetno polje. Pri zvoku niha medij skozi katerega potuje. Torej svetloba ima valovno dolžino in jakost. V primerjavi z zvokom je to barva tona in glasnost. Tudi ves zvok ni za naša ušesa sprejemljiv, tako tudi svetloba — elektromagnetno valovanje ni vsa sprejemljiva za našo občutljivost. Valovna dolžina je barva, in to je za nas vidno področje tega valovanja. Nevidno področje pa je lahko škodljivo. To je ultraviolečna na eni strani in infra — rdeča na drugi. Teh se branimo s filtri, ki so plod znanstvenih raziskav in počasi postajajo stvarnost v uporabi. Primer so razni premazi površin (v kremah imenovani zaščitni faktorji). Trenutno prodira v uporabo od vesoljskih raziskav produkt imenovan »Ultra stop«. Zemlja ima naravno zaščito v slojih atmosfere. Vendar je to marsikje premalo in bo ta izum dobrodošel. To bi bilo idealno, spuščena vsa svetlobna aktivnost in zaustavljena toplotna. Še sence nam ne bi bilo treba iskati. Znanost se tu še trudi. Tudi polaroidna stekla so plod vesoljskih raziskav (seveda z zahoda). Ta so predvsem v uporabi sončnih očal. Ta zaščita ureja valovanje, da jo sprejmemo le v eni smeri. Tu so potem še stekla s spremenljivo propustnostjo (foto-sinteza). Pri njih se molekule z različno jakostjo svetlobe spreminjajo svojo lego in s tem menjajo prepustnost svetlobe.

Zaščitite se še z folijami ki odbijajo — reflektirajo svetlobo (zaščita okenških površin in tudi sončna očala so taka).

Torej previdno s soncem, ker nam ta lahko tudi škodi in to ne samo z opeklinami.

TA MAŠINA MI JE KOT SONCE. TEŽKO JO GLEDAM — PA ŽIVI ME

Čas (beri kot humoresko)

Nekako do Alberta Einsteina so raziskovalci fizikalnih pojavov skozí stoletja jemali pojem prostor, masa in čas, kot absolutni vrednosti. No, Albert je dokazal, da to ni res. Sicer je on to opravil s svinčnikom, danes pa je to možno dokazati z občutljivejšimi instrumenti. Čas v hitrem telesu teče počasneje, razlike pa so z približevanjem hitrosti svetlobe vse večje.

Več o tej temi piše drugje. Hotel bi le dokazati, da Albert ni bil prvi, ki je čas in prostor krivil po svoje. Ti pojavi so starejši. Od nekaj za 45 minut imenuje šolska ura. S tem so se vrli pedagogi lotili teme časa. Načrtovalci usmerjenega šolstva tega problema izjemoma niso postavili na glavo. Morda to v drugem valu.

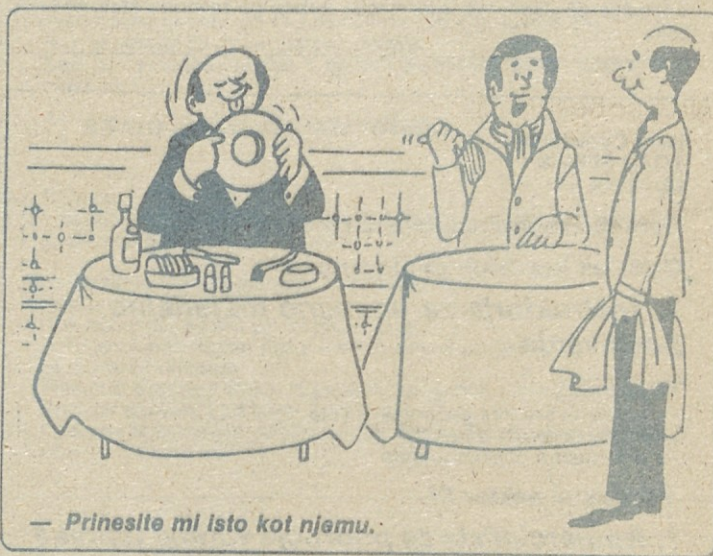
Da so pedagogi do tega prišli, si razlagam takole: delo z mladimi nadobudneži je trdo in težaško, ki izsuši grlo, topi duh in telo. Sadovi tega dela pa so neizmerljivi, saj so splošne državne mature že davno ukinjene, nedavno pa še šolske interne. Se pa to lahko gleda tudi drugače. Na primer z očmi slušateljev. Tudi njim se vleče nezanimiva ura, kar je zopet dokaz o relativnosti časa — enim se vleče, prijetni trenutki pa gredo kot blisk.

Blisk pa ni enota za čas. So še krajši, povsem neizmerljivi trenutki. Primer: brž ko se pojavi na ekranu TV aparata politik s šopom papirjev in naš porabljen čas, da televizor ugasnemo.

Pa tudi to ni namen tega pisanja. Hotel sem le po sledih pedagogov

Vitki živijo dlje — ne pa sestradani

Dolgotrajno shujševalno obdobje je lahko zelo škodljivo za srce. Če se nekdo odloči za strogo shujševalno dieto, ki ne presega 800 kalorij/3360 Joule dnevno, se istočasno tudi izpostavlja povečani možnosti srčnega infarkta. Kalifornijski zdravnik prof. dr. Rudd je dokazal, da telo, ki dolgo obdobje ne dobiva zadosti beljakovin, to življenjsko pomembno sestavino začne črpati tudi iz tkiva srčne mišice, kar nujno vodi v opešanje srca. Zato je smiselno hujšanje, tako meni dr. Rudd, le če organizem še vedno dobi dnevno 1200 kal/5040 Joule. to je zdrav način hujšanja, kar je pod to vrednostjo, pa je zdravju škodljivo stradanje.

— Prinesite mi isto kot njemu.

Recept

Polnjene kumare (ideja za nedeljsko kosilo)

Vzemite 4 ali 6 kumar, olupite jih in prerežite po dolžini ter izdoblite peške. Napolnite jih z zmehtim začinjnim mesom (svinjsko in goveje). Potem ko ste napolnili vse kumare, sestavite po 2 polovici in jih omotajte z belim sukancem.

V kozico dajte dovolj drobno narezane slanine, nekaj čebul, par zrn popra, peteršilj, zeleno, sol (ali vegeto) in malo masla. Na tej zelenjavi dušite kumare 3/4 ure, potem jih poberite iz kozice in odvežite ter dajte na pladenj. Sedaj potresite po zelenjavi žličko moke in jo zarumenite, zalijte z vodo ali juho in okisajte z limoninim sokom. Kumare dajte v drugo kozico, čezenj je prelijte preko cedila zelenjavni sok. V tem soku naj vrejo še nekaj minut. Kumare ponudite s kisló smetano, ki jo prelijete preko njih.

MADONA SE VIEČE

krčiti in napihovati ure v vseh panogah. Znane so težave sestavljalcev tarifnih pravilnikov. Ni ga pravilnika s katerim bi bili vsi zadovoljni. Tudi pravični razredi niso za našo brezrazredno družbo. No in v tem grmu tiči zajec. Predlagal bi, da vsakemu profilu nadenemo drugačno uro. Začnimo s primeri: ekonomisti, politologi, pravniki, organizatorji in podobni, kateri so močno zastopani v naši družbi, bi imeli svoje fiktivne (beri navidezne) ure. Glede na to, da imajo svoje orodje pospravljeno, če zaprejo usta, potem glede na silne odgovornosti in znane rezultate, ki se svetijo na vsakem koraku, bi jim odmeril 10 minut za eno uro. Imenoval bi jo gospodarna ura (ker bi se nam ta kmalu obrestovala).

Kovinarji, rudarji, zidarji in ostali poklici, katere tlači norma in katerih rezultati so vidni in otipljivi, pa bi imeli 120 minut za eno uro. S tem bi ubili več muh na mah. Gospodarstveniki bi se hvalili o prekoračitvah norm, delavci bi z lahkoto dosegli norme in produktivnost bi rasla.

Ostalo nam je še veliko odprtih vprašanj, katere pa prepuščam javni razpravi in morebitni polemiki o tej povsem novi ideji.

Iskra Commerce Ljubljana
TOZD Servis

vabi k sodelovanju

diplomirane elektroinženirje, elektroinženirje in elektro ali strojne tehnike,

ki bi želeli delati na montaži, vzdrževanju in servisiranju sistemov, opreme in naprav za krmiljenje obdelovalnih strojev ter naprav za avtomatizacijo v industriji.

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas, s poskusnim delom. Delo je v delavnici in na terenu. Nudimo vam strokovno pomoč, dodatno izobraževanje, možnost napredovanja v stroki ter sredstva iz kadrovskega sklada za reševanje stanovanjskih problemov.

Če imate veselje do objavljenih del, se prijavite v roku 15 dni po objavi na naslov: Iskra Commerce, Kadrovski sektor, Ljubljana, Topniška 58. Dodatne informacije dobite po telefonu štev. 314-288.

Iskra Commerce
TOZD SERVIS
Ljubljana

vabi k sodelovanju sodelavce za nedoločen čas v

Oddelek kontinuirane inventure

1. Inštruktorja za finančno materialno poslovanje

Pogoji:

- končana srednja ekonomska šola
- 3 leta delovnih izkušenj
- 3-mesečno poskusno delo

Produktni sektor IV

1. Komerčialista za področje varilne tehnike

Pogoji:

- končana ekonomska ali elektro fakulteta I. st.
- 1 leto delovnih izkušenj
- 3-mesečno poskusno delo

CTSO — Ljubljana — sprejemni oddelek

1. Dva prevzemna tehnika

Pogoji:

- končana srednja tehnična ali ekonomska
- 6 mesecev delovnih izkušenj
- invalidnost ni dopustna
- 2-mesečno poskusno delo

DS Skupne službe Ljubljana

vabi k sodelovanju sodelavko za nedoločen čas

1. Tajnico

pogoji:

- končana upravna administrativna ali Ekonomska srednja šola
- 2 leti delovnih izkušenj
- aktivno znanje strojepisja
- 2-mesečno poskusno delo

Kandidati naj vloge z dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev pošljejo v roku 15 dni po objavi na naslov: Iskra Commerce, Kadrovski sektor, Topniška 58, Ljubljana

SOZD Iskra
Izobraževalni center
Ljubljana

razpisuje strokovno izpolnjevanje na temi:

mednarodno industrijsko trženje

in

računovodske informacije za upravljanje v mednarodnem poslovanju

**v času od 5. 9. do 7. 9. 1985
in od 12. 9. — 14. 9. 1985 (6 dni)**

Temi sodita v prvi sklop specialističnega in periodičnega strokovnega izpolnjevanja, ki je namenjeno vsem direktorjem tržnih področij in vodjem sektorjev v izvozni dejavnosti Iskre, poslovnim delavcem, svetovalcem, kot tudi direktorjem poslovnih enot Iskre v tujini ter vodjem komercialnih OZD v delovnih organizacijah Iskre, ki hočejo postati uspešnejši v mednarodnem trženju, z uporabo novih metod in pristopov.

VSEBINA:

1. Mednarodno inudstrijsko trženje
2. Računovodske informacije za upravljanje v mednarodnem poslovanju
3. Primer za proučevanje
4. Aktualne teme iz mednarodnega poslovanja Iskre (Večerne okrogle mize)

VODJI PROGRAMA: dr. Tone Hrastelj, dr. Ivan Turk

ČAS IN KRAJ: S programom strokovnega izpolnjevanja bomo pričeli dne 5. 9. 1985 ob 8. v hotelu Transturist v Škofji Loki.

CENA: V ceno 22.000 din so vključeni penzijski stroški in kotizacija. Za navedeno ceno bodo TOZD prejele račun na podlagi podpisane prijavnice. Potne stroške si uredijo udeleženci v svojih TOZD, oz. DSSS.

PRIJAVE: Prijavnice pošljite najkasneje do 23. 8. 1985 na naslov: SOZD Iskra—Izobraževalni center Ljubljana, Trg revolucije 3/XI. Podrobnejše informacije lahko dobite pri Bogdanu Palcu, koordinatorju programa, tel. št.: 061/213-213, int.: 35—97 in na tel.: 061-222-212, int.: 31-63.

Odprto prvenstvo IC v tenisu

Na igrišču Škulj na Dobravi pri Ljubljani bo v soboto, 31. avgusta letošnje odprto prvenstvo Iskre Commerce v tenisu. Že po tradiciji so na tekmovanje povabljeni tudi ljubitelji tega športa iz komercialnih DO, ki imajo sedež v PPC, ter ZORIN-a, Invest servisa in DSSS SOZD Iskra.

Prijave sprejemajo športni referenti in Davor Meznrič v PPC. Po končanem tekmovanju bo tudi družabno srečanje s podelitvijo medalj in predhodnega pokala ter piknikom. Prijaviti se morate s soudeležbo 500 dinarjev do 22. avgusta.

Organizacijski odbor

Mali oglasi

»Tiptkam diplomske naloge in druge tekste. Fani Košak, telefon 061/213-213, int. 14-11 — popoldan 50-647.«

Prodajam gliser Vega italijanske izdelave, dolžina 4,15 m z vso dodatno opremo (prikolica, motor,...) Vse informacije dobite na tel. 577-555.

Tiptkam diplomske naloge in druge tekste. Telefon: 574-502.

Iskra — Industrija širokopotrošnih izdelkov
Škofja Loka
TOZD — tovarna antenskih naprav
ANTENE
61360 VRHNIKA
Idrijska 42

Nudimo proste zmogljivosti na sledečih strojih:

— Brizganje plastike na stroju Belmatik	tip (45)24 gr.
— Brizganje plastike na stroju Belmatik	tip (150)80 gr.
— Brizganje plastike na stroju Nemopleks	tip 10 gr.
— Vtiskovanje bakelita na stroju Litostroj	tip 100 HS
— Na stiskalnici z močjo	60 KN
— Na stiskalnici z močjo	160 KN
— Na stiskalnici z močjo	200 KN
— Na stiskalnici z močjo	400 KN
— Na stiskalnici z močjo	630 KN

Vsa nadaljnja informiranja nudi komercialna služba Iskra — Antene Vrhnika, Idrijska 42 ali po telefonu (061) — 752-616.

Sozd Iskra izobraževalni center Ljubljana

V skladu s programom strokovnega izpopolnjevanja kadrov v Iskri in sklepom področja kakovosti SOZD Iskra

razpisujemo posebno obliko pospešenega izobraževanja za izpopolnjevanje strokovne izobrazbe po programu:

2. Šola področja kakovosti v Iskri

V času: od 9. — 13. 9. 1985 (I. del)
od 7. — 11. 10. 1985 (II. del)
od 4. — 8. 11. 1985 (III. del)

Strokovno izpopolnjevanje je namenjeno delavcem, ki jih Iskra usmerja na odgovornejša dela in naloge v področju kakovosti in vodjem služb kakovosti v TOZD.

VSEBINA:

- I. Integralni sistem zagotavljanja kakovosti
- II. Integralno zagotavljanje kakovosti — posebna poglavja
- III. Metode dela in tehnike za vodenje služb kakovosti

Program I. dela je osnova sistema za zagotavljanje kakovosti v Iskri in je sestavljen iz zbranih splošnih in posebnih tem, ki pokrivajo potrebno znanje za integrirani sistem zagotavljanja kakovosti in njeno povezovanje z ostalimi poslovnimi funkcijami Iskre.

V drugem poglavju so zbrane teme, katerih poznavanje je nujno za delo pri organiziranem dviganju kakovosti proizvodov in storitev. V tretjem delu so zbrane metode in tehnike, ki so potrebne za uspešno vodenje oddelkov in služb kakovosti ter teme, katerih poznavanje je nujno za delo pri organiziranem dviganju kakovosti proizvodov in storitev.

Vsi trije deli tvorijo celoto in je zato nujno, da udeleženci šole redno obiskujejo vse tri dele.

ORGANIZACIJA: Skupne oblike andragoškega dela bodo organizirane celodnevno 5 dni v tednu, zato je potrebno, da udeleženci šole svoje obveznosti v zasebnem življenju v tednih šolanja prilagodijo programu šole. V času šolanja je praviloma potrebna stalna prisotnost in bivanje v hotelu Transturist. Udeleženci, ki bodo vse obveznosti iz programa uspešno opravili, bodo prejeli spričevalo o upešno končanem šolanju, ki bo v skladu s samupravnim sporazumom in osnova za razporejanje za dela in naloge v službah kakovosti.

NOSILEC PROGRAMA: področje kakovosti SOZD Iskra v sodelovanju z izobraževalnim centrom

VODJA PROGRAMA: Lotar Kozina, dipl. ing.

ČAS IN KRAJ: S programom strokovnega izpopolnjevanja bomo pričeli v ponedeljek, 9. 9. 1985 ob 9. uri v hotelu Transturist Škofja loka.

PRIJAVE: izpolnjene prijavnice pošljite najkasneje do 30. 8. 1985 na naslov: SOZD Iskra, Izobraževalni center, Ljubljana, Trg revolucije 3-IX. E. Podrobnejše informacije glede udeležbe organizacije lahko dobite pri tov. Vrhovec Sonji, na tel. 061 222212, ali pri vodji področja kakovosti v vaši DO.

Iskra Zorin
Tozd standardizacija
Ljubljana, Tržaška 2

objavlja prosta dela in naloge

1. vodenje informacijskega sistema tehnične regulative

pogoji:
dipl. inž. elektrotehnike — dipl. bibliotekar
VIS — elektro ali sociologija — smer bibliotekar
drugi zahtevni pogoji:
znanje angleškega jezika
trimesečno poskusno delo

Predvidena akontacija OD 65.000 din. Rok prijave 8 dni.
Rok obvestila 30 dni po izteku objave.
Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Stanovanja nimamo.

2. samostojni standardizer.

Pogoji:
dipl. inž. elektrotehnike ali dipl. inž. elektr. elektronik trimesečno poskusno delo, lahko pripravnik

Predvidena neto akontacija OD 65.000 din.
Rok prijave 8 dni.
Rok obvestila 30 dni po izteku objave.
Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom.
Stanovanja nimamo.
Pismene prijave z dokazili pošljite na naslov Iskra Zorin, TOZD Standardizacija, Ljubljana, Tržaška 2.
Dodatne informacije dobite pri tov. Blažu Tomincu ali tov. Mariji Pirc.

ISKRA — Industrija za avtomatiko,
Ljubljana, n. sub. o.
Ljubljana, Stegne 15 b
TOZD Naprave za energetiko in teleinformatiko
Ljubljana

Za realizacijo programske-planskih in pogodbenih obveznosti, ki so predvsem izvozno usmerjene na vse celine sveta

iščemo in vabimo k sodelovanju

15 diplomiranih inženirjev elektrotehnike

smer telekomunikacije, industrija elektrotehnika, energetika, avtomatika in računalništvo

10 inženirjev elektrotehnike

smer elektronika, avtomatika,
ki bodo s svojim znanjem, delavnostjo in delovnimi izkušnjami prispevali k hitrejšemu razvoju programsko usmerjenih mikro-računalniških naprav, proizvodnje naprav za prenos informacij po energetskih vodih in proizvodnje zaščitnih naprav ter avtomatizacije elektrarn.

Za navedena delovna področja sprejmemo tudi pripravnike, ki jih bomo usmerili na njim ustrezna delovna področja in usposobili po pripravniškem programu.

Dela in naloge se nanašajo na razvoj, aplikacije, konstruiranje in projektiranje, merilno tehnologijo, software in kontrolo.

Novim sodelavcem nudimo:

- zanimivo in ustvarjalno delo
- strokovno in znanstveno izpopolnjevanje ter možnost sodelovanja z domačimi in tujimi znanstvenimi ustanovami ter proizvodnimi delovnimi organizacijami
- absolventom elektrotehnične fakultete pomoč pri izbiri in izdelavi doplomske naloge
- pomoč pri reševanju stanovanjske problematike
- stimulativne osebne dohodke z oziroma na ustvarjalnost pri delu.

Zainteresirani kandidati naj pošljejo pisne prijave na naslov: ISKRA—AVTOMATIKA, DSSZ, Ljubljana, Kotnikova 6, področje za kadrovske zadeve, kjer dobijo tudi podrobnejše informacije, telefon 312-322.

Z vsemi prijavljenimi kandidati se bomo osebno pogovorili.

Montaž ali Poliški Špik

Pfalinška sekcija DO ISKRA Kranj bo organizirala v soboto 31. avgusta vzpon na vrh »Poti prijateljstva«—Poliški Špik ali Montaž v Zahodnih Julijcih.

Odhod avtobusa bo ob 5. uri izpred hotela Creina. Peljali se bomo čez mejni prehod Rateče v dolino Zajzera. Od tu se bo ena skupina pod vodstvom vodnikov M. Ručigaja in P. Lebana zavihnela čez severno steno na vrh Poliškega Špika (2752 m — 6,5 ure). Ta smer je precej zahtevna in priporočljiva le izurjenim planincem. Udeleženci morajo imeti s seboj dve vponki, 5-metersko vrv in cepin.

Druga skupina se bo pod vodstvom vodnika F. Ješeta peljala na Nevejsko sedlo in se čez planino Pecol po normalni poti povzpela na isti cilj. Vzpona po tej smeri bo okrog pet ur. Sestopili bomo skupaj na Nevejsko sedlo po normalni poti.

Vsem udeležencem priporočamo dobro planinsko opremo (obutev!), tudi cepin ali palice. Ne pozabite na veljavne potne liste in nekaj lir za čaj. Cena prevoza bo 800.- din.

Prijave in vplačila sprejema V. Pajk iz tajništva DO ERO, tel. 2822 do srede 28. avgusta.

SREČNO!

Mangart

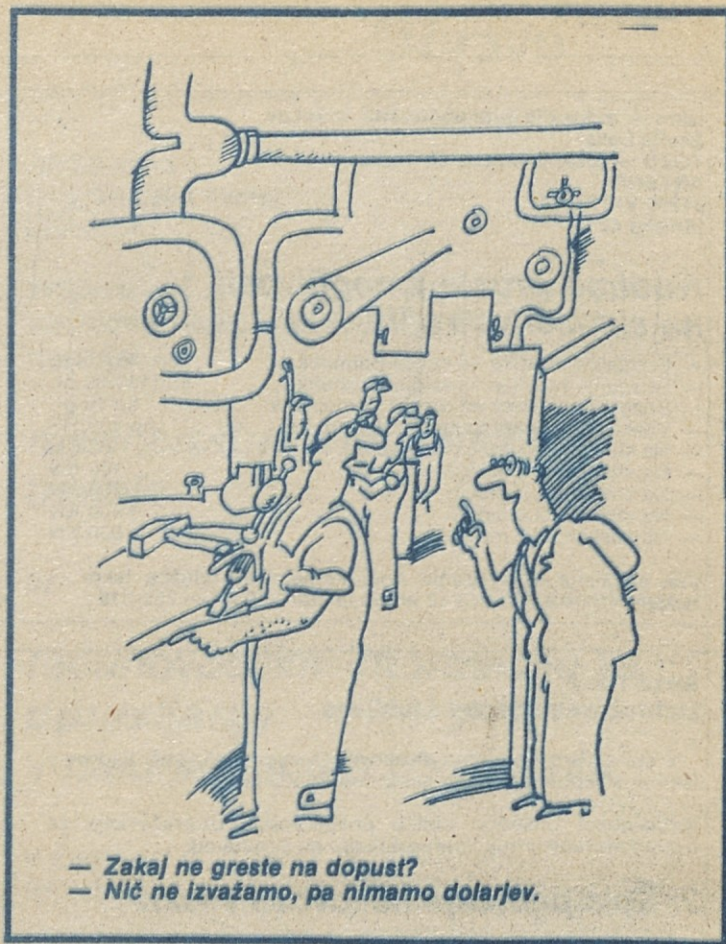
Planinska sekcija DO ISKRA Kranj bo priredila v nedeljo 1. septembra 1985 izlet na tretji najvišji vrh v Julijcih—Mangart (2679m).

Z avtobusom, ki bo imel odhod ob 6. uri izpred hotela Creina, se bomo peljali čez Vršič v Trento, kjer si bomo ogledali Kugijev spomenik in izvir Soče. Z vožnjo bomo nadaljevali mimo Bovca in trdnjave Kluže na Mangartsko sedlo (2072 m). Od tu je na vrh Mangarta le dve uri hoje. Če kdo ne bo pripravljen za ta napor, bo medtem izkoristil čas za čudovite razglede po gorskem svetu. Vračali se bomo po isti smeri mimo Bovca, skozi Tolmin in Baško grapo v Kranj, kjer bomo v zgodnjih večernih urah.

Tokrat bomo dali prednost pri prijavi upokojujencem, sicer pa bo število udeležencev zaradi majhnega avtobusa (30 sedežev) omejeno. Če bo zanimanje veliko, bomo poskušali še s prevozom z osebnimi avtomobili, seveda če bo kdo peljal s primerhim nadomestilom. Oprema udeležencev naj bo dobra planinska (obutev!). Za vodstvo bosta poskrbela vodnika P. Leban in J. Trilar. Cena prevoza bo 800. din.

Prijave in vplačila sprejema V. Pajk iz tajništva DO ERO, tel. 2822 do srede 28. avgusta.

Planinski SREČNO!

— Zakaj ne greste na dopust?
— Nič ne izvažamo, pa nimamo dolarjev.

					ISKRA	ENOTA ZA DRAGO KAMENJE	VOJAŠKI TABOR	MIRAN TEPES	PARJENJE SRNJADI GAMSOV	TERMIN	PERZJSKI POLOSEL	STROKOVNJAK ZA MEHUKUŽICE	SLOV. SLIKARKA	DEL. KNJIGE
					SPORAZUM VMESNA REŠITEV									
					VESOLJEC									
					ZAJEDA KOPNEGA V MORJE		ČUVJI KOZEL							
					ARABSKO RIŽEVO ZGANJE		STAR SLOVAN			DRŽ. V AFRIKI				
					100					VONJ				
SESTAVIL: R. M.	GLAVNO MESTO UGANDE	ZADNJI ZGORNJI DEL OBUVALA	JUTRANJA PADAVINA	ANGLŠKI FIZIK				PREDSTOJNIK FAKULTETE						
ZBORNI PEVEC				ESTONEC		GOGALA TONE		UROČENJE					SERVIRNI PLADENJ	
						VELIKA LATVICA		STRAN						
JEZUSOV UČENEC							TOME UROŠ	PETER HREN			SPAJKA			
								SOL OLJINE KISLINE			MERLEC ZA PODOVOD. OBJEKTE			
VELIKO NASELJE						KORALNI OTOK								
						IRANEC NA KAVKAZU				STANOVAJSKI PROSTOR				
STAROEGIPTOVSKO KRAJEVNO BOŽANSTVO				SKUPAJ RASTOČI CVETOCI						OGIBEK				
				MARVIN						ORGAN VIDA				
ANTON NANUT		METALNA VRV					MESTO ZAH. OD LONDONA					LADO LESKOVAR		
		ENAKI CRKI					KRAPINA					LILI NOVY		
HINAVSKA ZENSKA								NASELJE PRI LOGATCU						
KDOR KAJ SPREJME V KAJ PRIVOLI													CERKVENA OBREDNA OPRAVA	

PD Iskra Ljubljana prireja planinski izlet

Od Slovenjgradca do Solčave

Planinski izlet je del poti iz programa po slovenski transverzali. Dobimo se v petek, 30. 8. 1985 ob 12. uri pod uro na ljubljanski železniški postaji, nato gremo z rednim avtobusom v Slovenjgradec in po 4,5 urah hoje do Doma na Uršlji gori, kjer bomo prenočili. Drugi dan bomo šli preko Smrekovca do koč na Loki, to je 10 ur hoje, nato bomo tam prenočili.

V nedeljo sledi vzpon na vrh Raduhe in sestop v Solčavo ter z avtobusom nazaj v Ljubljano, kamor bomo prišli v večernih urah. Izlet ni preveč zahteven in je primeren za planince z malo več kondicije. Potrebujemo planinsko obutev in pelearino. Izlet je omejen na 20 planincev. Cena je 600 din. Izlet vodi Dolfe Divjak. Prijave sprejema Breda Jančar, tel. št. 572-331, int. 614 do 28. 8. 1985 do 12. ure.

Planinski pozdrav!

Iskra

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva Iskra — SOZD elektrokovinske industrije — Ljubljana. Ureja uredniški odbor. Glavni urednik: Pavle Gantar, pomočnik glavnega urednika Miloš Paylića, odgovorni urednik Dušan Željznov, tehnični urednik Drago Pečenik. Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo. — Naslov: Ljubljana, Gregorčičeva 23 telefon: 223-977. Priprava za tisk: DIC TOZD Grafika, Novo mesto. Tisk: ČTP Pravica — Dnevnik, TOZD Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS je glasilo oproščeno plačila davka od prometa proizvodov.